

JAARVERSLAG 2023

Stichting ProCon,
te Vaassen

Inhoudsopgave

BESTUURSVERSLAG

1. Het schoolbestuur	7
1.1 Organisatie.....	7
1.2 Profiel	8
1.2.1 Missie & visie	8
1.2.2 Kernactiviteiten	9
1.2.3 Strategisch beleidsplan.....	9
1.2.4 Toegankelijkheid & toelating	10
1.3 Dialoog.....	10
1.3.1 Belanghebbenden	10
1.3.2 Scholen en dialoogpartners.....	12
1.3.3 Klachtenbehandeling	12
2. Verantwoording beleid.....	12
2.1 Onderwijs & kwaliteit	12
2.1.1 Onderwijskwaliteit	12
2.1.2 Doelen en resultaten, Inspectie en Toezicht	13
2.1.3 Onderwijsresultaten	14
2.1.4 Passend onderwijs	15
2.1.5 Ontwikkelingen interne en externe kwaliteitszorg	16
2.1.6 Resultaten sociale veiligheid	16
2.1.7 Duurzaamheid.....	17
2.2 Personeel & professionalisering.....	17
2.2.1 Strategisch personeelsbeleid	17
2.2.2 Doelen en resultaten	18
2.2.4 Uitwerking goed werkgeverschap.....	19
2.2.5 Begeleiding en ontwikkeling	19
2.3 Huisvesting & facilitair.....	22
2.3.1 Doelen en resultaten	22
2.3.2 Meerjarenonderhoudsplannen	23
2.3.3 Integraal huisvestingsplan gemeente Epe	23
2.4 Financieel beleid.....	23
2.4.1 Doelen en resultaten	23
2.4.2 Onderzoek.....	24
2.4.3 Treasury.....	24

2.4.4	Allocatie middelen	24
2.4.5	Formatieve inzet bestuursbureau	25
2.4.6	Corona	26
2.5	Subsidies	26
2.5.1	Onderwijsachterstandsmiddelen	26
2.5.2	Nationaal Programma Onderwijs (NPO)	26
2.5.3	Professionalisering en begeleiding startende leerkrachten en schoolleiding	27
2.5.4	Impuls en innovatie beweegonderwijs	28
2.5.6	Zij-instroom	29
2.5.7	Nieuwkomersbekostiging	29
2.6	Risico's en risicobeheersing	29
2.6.1	Intern risicobeheersingssysteem	29
3.	Verantwoording financiën	32
3.1	Ontwikkelingen in meerjarig perspectief Leerlingen op 1 februari	33
3.1.2	NT2 - Nieuwkomers	33
4.	Financieel beleid	34
4.1	Balans per 31 december 2023 en toelichting	34
4.1.1	Toelichting op de balans	34
4.1.2	Analyse resultaat	36
4.1.3	Analyse realisatie 2023 versus realisatie 2022 en realisatie 2023 versus begroting 2022	36
4.1.4	Toelichting op de staat van baten en lasten	37
4.1.5	Investerings- en financieringsbeleid	39
4.1.6	Treasuryverslag	40
5.	Continuïteitsparagraaf	40
5.1	Kengetallen	40
5.1.1	Toelichting op de kengetallen	40
5.2	Balans	41
5.2.1	Toelichting op de balans	41
5.3	Staat van baten en lasten	43
5.3.1	Toelichting op de staat van baten en lasten	43
5.3.2	Financiële kengetallen	44
5.3.3	Overige rapportages	45
6.	Verslag Raad van Toezicht	46
6.1	Woord vooraf	46
6.2	Raad van Toezicht	46
6.2.1	Samenstelling en taakverdeling van de Raad van Toezicht	46

6.2.2 De kwaliteit van het Toezicht en het functioneren van de toezichthouders	47
6.2.3 Vergaderingen.....	48
6.2.4 Beschrijving van de verschillende aandachtsgebieden van de RvT	50

7. JAARREKENING 2023

Voorwoord

Met genoegen presenteren wij u ons bestuursverslag.

Hiermee verantwoorden wij ons over het gevoerde beleid, de uitvoering en de behaalde resultaten. Tevens blikken we vooruit naar de voorgenomen doelen in de komende jaren. We leggen verantwoording af over de kwaliteit van het onderwijs en de besteding van de middelen en aan belanghebbenden en belangstellenden over het reilen en zeilen van onze stichting en haar vijf scholen.

We hebben te maken (gehad) met een periode van corona, maatschappelijke onrust, oorlog in Oekraïne, arbeidsmarkt tekorten, versnelde digitalisering en aandacht voor welbevinden. We hebben de invloed daarvan op onze scholen, bij leerlingen, leraren en ouders goed kunnen merken. Met name de continuïteit van het onderwijs, aandacht voor een brede groep zorgleerlingen en de werkdruk van het personeel had en heeft onze aandacht. Dit alles vroeg en vraagt veel van onze leerkrachten. Keer op keer hebben zij laten zien dat zij flexibel konden meebewegen en dat zij met elkaar, ondanks telkens veranderende omstandigheden in staat waren, goed onderwijs te blijven verzorgen. Goed onderwijs wat met telkens minder handen verricht moet worden. Door oplopende lerarentekorten, de leegloop van vervangingspools en afname van het aantal belangstellenden voor de pabo's is het voor schoolleiders een zorg geworden de groepen te bemensen. Ook dat vraagt veel flexibiliteit, creativiteit en doorzettingsvermogen.

Wat blijft, is ons hart voor kinderen, de vreugde over wie zij zijn, over hun talenten, hun ontwikkeling, hun nieuwsgierigheid om het leven te ontdekken. Dát te mogen begeleiden, hen te helpen verantwoordelijkheid te leren dragen voor zichzelf en de ander en het gesprek met hen te mogen voeren over de God van de Bijbel. Die in alle omstandigheden dezelfde was, is en zal zijn, stemt ons tot grote dankbaarheid. Een groot compliment is dan ook op zijn plaats aan al onze leerkrachten, directeuren en andere medewerkers. Zij hebben zich met meer dan bovengemiddelde inspanning ingezet om, ondanks de bijzondere sterk wisselende omstandigheden en grote zorgen, soms om hun eigen gezondheid en die van familie en/of collega's, goed onderwijs te blijven verzorgen. We zijn ongelofelijk trots op de spankracht, veerkracht en draagkracht van alle ProCon medewerkers.

Dit bestuursverslag 2023 is een overzicht van wederom een "spannend" jaar. Het heeft veel gevraagd. In dit verslag leggen wij verantwoording af over alle keuzes die we gemaakt hebben; onderwijskundig en bedrijfsmatig. We nemen u mee in ons koersplan, passend onderwijs, financieel beleid, huisvesting, thema's als veiligheid, werkdruk en ons personeel en de organisatie. Daarnaast lichten we toe hoe we de beschikbare middelen hebben ingezet. We hebben veel maatregelen genomen om ons onderwijs verder te versterken en verbeteren. Natuurlijk heeft dat financiële gevolgen. Maatregelen kosten immers geld. We zijn daarom erg trots dat we financieel stabiel zijn. Zo houden we namelijk ruimte om te blijven investeren in ons onderwijs, onze medewerkers en de gebouwen. Op onze vijf basisscholen bieden wij toekomstgericht onderwijs met de Bijbel als basis. Aangeboden kennis en basisvaardigheden zijn gericht op de maatschappij van morgen. Alle teamleden van ProCon richten zich op de totale ontwikkeling van de leerling en zetten zich daar elke dag volledig voor in.

Gedurende het gehele jaar 2023 heeft ons onderwijs te maken gehad met inzet in het kader van NPO, het overheidsprogramma dat het mogelijk heeft gemaakt om opgelopen achterstanden in het onderwijs, als gevolg van de Coronaperiode, weg te werken.

De 'post-Coronaperiode' hebben we gebruikt om systematisch resultaten en analyses te maken van opgelopen leerachterstanden, en gevoed door wetenschappelijke inzichten, met name het meta-onderzoek van John Hattie, het zoeken naar interventies die het meeste kans op succes zouden opleveren.

We hebben vorderingen gemaakt als het gaat om systematisch en methodisch kijken naar ons handelen en de onderwijskundige keuzes die we maken, het wendbaar organiseren, innovatie van ons onderwijs, denk bijvoorbeeld aan Burgerschapskunde en het omgaan met toenemende verschillen tussen kinderen, voor wat betreft het leren, maar ook gedragsmatig. We hebben gemerkt hoe groepsdynamiek beïnvloed werd door de afwezigheid van sociale interactie, en we laten ons in onbalans brengen omdat we willen leren.

We hebben eerste ervaringen opgedaan met een intern auditteam om onderwijs door middel van kwaliteitszorg en interne audits op een hoger plan te brengen.

Het onderwijs bij ProCon is er op de eerste plaats voor de kinderen. Daarnaast stimuleert ProCon sinds dit jaar onder de naam ProBeerMeer de professionele ontwikkeling van iedereen die bij de stichting betrokken is. Maandelijks wordt er een cursus of training aangeboden voor teamleden en ouders om te leren, maar vooral om je te laten inspireren.

Verder zijn we erin geslaagd om de samenwerking voor Passend Onderwijs verder te versterken en hebben we de huisvesting goed op orde. We hebben investeringen afgerond omtrent schone lucht in alle scholen en verduurzamingsmaatregelen bij de Anne de Vriesschool en De Violier.

Ondanks de grote en toenemende krapte op de arbeidsmarkt slaagt ProCon er nog steeds in voldoende personeel te werven en de continuïteit van het onderwijs te waarborgen.

Vanzelfsprekend is er ruimte voor op- of aanmerkingen. Het kan ook zijn dat u na het lezen vragen heeft. Aarzel niet en stel ze gerust. Dit bestuursverslag is ook te vinden op www.stichting-ProCon.nl.

College van Bestuur ad interim ProCon,

Berend Redder

1. Het schoolbestuur

1.1 Organisatie

Stichting ProCon heeft vijf basisscholen in 1 gemeente met 892 leerlingen op 1 februari 2023. De wet 'Goed onderwijs, goed bestuur' vraagt om scheiding tussen bestuur en intern toezicht. Bij ProCon is dit vormgegeven in een organisatievorm met een college van bestuur (CvB) en een raad van toezicht (RvT). Het CvB van ProCon is het bevoegd gezag van de scholen en bestuurt de scholen van de stichting. De RvT bestaat uit vijf personen en houdt toezicht, controleert, heeft een klankbordfunctie en vervult het werkgeverschap voor het CvB. Bestuur en toezichthouders toetsen de bestuurlijke inrichting en functioneren aan de principes van de Code Goed Bestuur van de PO-raad. In de code zijn geen wijzigingen aangebracht.

Samen met een bestuurssecretariaat, een hr-functionaris, een adviseur financiën zorgt het CvB dat de organisatie op koers blijft. Personeels-, huisvestings- en financieel beleid zijn een gezamenlijke zorg. Alle activiteiten die vanuit het bestuursbureau plaatsvinden, hebben uiteindelijk als doel de scholen te ondersteunen bij hun taak kwalitatief goed onderwijs te verzorgen. Per school is een directie verantwoordelijk voor de gang van zaken. Iedere school heeft een medezeggenschapsraad (MR) en, waar mogelijk, een ouderraad (or). De MR heeft advies- en/of instemmingsrecht over verschillende voorgenomen besluiten. Voor schooloverstijgende zaken heeft het CvB overleg met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR). De leden van deze raden worden via verkiezingen aangesteld. ProCon kent belangrijke 'dialogopartners'. In de eerste plaats zijn dat de MR-en en de GMR. Deze zijn op school- en stichtingsniveau belast met advisering of instemming omtrent beleid. ProCon heeft in 2019 het managementstatuut geactualiseerd en opnieuw vastgesteld. Dit managementstatuut bevat bepalingen omtrent de taken en bevoegdheden ten aanzien waarvan mandatering plaatsvindt vanuit het CvB aan de schooldirecteur. Deze is onder goedkeuring van het CvB bevoegd om de aan hem krachtens dit statuut gemandateerde taken en bevoegdheden door te mandateren aan anderen binnen de onderwijsinstelling, waaronder de adjunct-directeur. Het managementstatuut wordt telkens vastgesteld voor een periode van vier kalenderjaren.

Het College van Bestuur wordt in 2023 gevormd door:

College van Bestuur 2023

Naam	Functie ProCon	Neven functies	Bezoldigd J/N
M.A. Diepeveen einde dienstverband per 31-12-2023	Bestuurder	Eigenaar Stamina B.V. RvT lid Sine Limite, samenwerkingsverband Onderwijs Deventer Rvt lid Stichting Orthopedagogisch Instituut Deventer Voorzitter Tourclub Veluwe, Epe	J J J N

De Raad van Toezicht is in zijn geheel verantwoordelijk voor alle beleidsterreinen van de stichting.

De afzonderlijke leden hebben wel specifieke aandachtsgebieden. De Raad van Toezicht wordt in 2023 gevormd door de volgende leden:

Raad van Toezicht Stichting ProCon 2023

Naam	Functie binnen RvT	Aandachtsgebied binnen RvT	(Neven)functies	Bezoldigd J/N
drs. Wim Bouwstra einde lidmaatschap per 01-02-2024	Voorzitter	Algemene zaken/Organisatie/ Onderwijs	Lid van de commissie Vorming & Toerusting van de gezamenlijke kerken te Nijkerk (onbezoldigd).	N
mr Marcel van Straten	Secretaris	Juridische zaken en onderwijs	Geen	nvt
Kees van Buren herkozen voor een 2e periode tot 01-11-2025	Vice-voorzitter	Huisvesting/Materiële Zaken/ Financiën/Onderwijs	Adjunct directeur Draisma Bouw Bestuurslid NewTechPark Bestuurslid bedrijvenkring Apeldoorn Lid ledenraad Rabobank Bestuurslid E.Nu Veluwe	J N N J N
Arie Endendijk Einde lidmaatschap per 01-01-2024	Lid	Financiën/Kwaliteitszorg	CPO Plukon Food Group Lid bestuur Coöperatieve inkoopvereniging "Columbus"	J N
drs. Wendy van de Ven herkozen voor een 2e periode tot 01-07-2026	Lid	Onderwijs Identiteit	Geen	nvt

1.2 Profiel

1.2.1 Missie & visie

Stichting ProCon verzorgt onderwijs op 5 basisscholen in Epe en Vaassen. Vanuit een veilige omgeving en een christelijke levensovertuiging bereiden we kinderen voor op een leven lang leren en hun rol in de maatschappij. Kennis, verantwoordelijkheid, wendbaarheid, creativiteit en 21^e eeuwse vaardigheden staan in ons onderwijs centraal. ProCon daagt kinderen uit het beste uit zichzelf te halen en te denken vanuit mogelijkheden en kansen. We kennen en erkennen de kinderen die naar onze scholen gaan en bijveren ons om elk kind zo goed mogelijk op maat te bedienen.

Waar staan wij voor?

Ons onderwijs draagt bij aan een brede ontwikkeling van onze leerlingen, waardoor zij later hun bijdrage kunnen leveren aan de samenleving. ProCon-scholen bieden leerlingen ruimte om hun talenten te ontplooiën en helpen hen om zich te ontwikkelen tot zelfstandige en verantwoordelijke burgers. ProCon staat voor betrouwbaar en dynamisch protestants-christelijk basisonderwijs. Aan de basis daarvan staan onze identiteitswaarden. We willen dé professionele en dynamische onderwijsstichting zijn in de gemeente en de regio en maken ons sterk voor:

- een krachtig aanbod vanuit kwaliteitsscholen;
- een professioneel bestuur en een professionele dienstverlening;
- een actieve inzet voor en samenwerking met lokale en regionale partners.

Waar gaan wij voor?

Ons onderwijs is onlosmakelijk verbonden met vorming. In dat kader geven we onze leerlingen een moreel kompas mee. We willen hen zo goed mogelijk voorbereiden op het leven. Dat doen we op het gebied van kennis, kunde en vaardigheden maar ook door aandacht voor de motivatie, het talent en de ambitie van de leerling. Onze leerlingen worden uitgedaagd om medeverantwoordelijk te zijn voor hun eigen leerproces. Dit doen we door hen te leren verantwoordelijkheid te nemen, actief te leren en samen te werken en door ruimte te geven aan kinderen en medewerkers om talenten te ontwikkelen. Zo willen we van betekenis zijn

voor onszelf en voor anderen. Ook willen we kinderen laten zien wat het betekent om christen te zijn. Tegen deze achtergrond vinden we een nauwe samenwerking met ouders en andere partners belangrijk. ProCon ziet ouders als partners met wie we een niet- vrijblijvende samenwerking aangaan in het belang van kinderen. Dat vraagt afstemming en helderheid over wederzijdse verwachtingen. Ook met partners wordt afgestemd en samengewerkt teneinde maximaal mogelijkheden te benutten voor de ontwikkeling van kinderen. Om goed onderwijs te bieden, stellen we kwaliteitseisen aan onze professionaliteit. We willen een lerende organisatie zijn, waarin alle medewerkers, leidinggevenden en leraren, op basis van reflectie continu werken aan eigen ontwikkeling en daarmee aan die van de organisatie. Zowel intern als extern informeren scholen elkaar met als doel 'van en met elkaar te leren'.

Via professionele leer-(werk-)gemeenschappen (plg's) worden talenten ingezet en wordt voortdurend aan de verdere ontwikkeling van 'meesterschap' gewerkt. Het is onze ambitie vanuit deze visie en houding onze leerlingen te onderwijzen. Binnen de stichting betekent dat actief kennis delen en uitwisselen met inachtneming van de waarde van de eigen schoolcultuur. We werken krachtig samen aan datgene wat ons bindt.

Op de website van stichting ProCon staan verder uitgebreid de missie, visie en kernwaarden beschreven: [stichtingProCon > Organisatie > Missie, visie en kernwaarden \(stichting-ProCon.nl\)](https://www.stichtingProCon.nl/organisatie/missie-visie-en-kernwaarden)

1.2.2 Kernactiviteiten

Sinds enige jaren heeft ProCon het systematisch versterken van kwaliteitszorg op haar scholen verder versterkt met de uitvoering van visitaties op onze scholen. Verder zet ProCon zich in de hele gemeente Epe in voor het realiseren van duurzame kindervoorzieningen. Samen met de Veluwe Onderwijsgroep en kinderopvangorganisatie KOM zorgen we ook voor een passend aanbod op het gebied van voor- en vroegschoolse educatie in Vaassen West waar de Veluwe Onderwijsgroep in 2022 nieuwbouw gerealiseerd heeft. Het is de bedoeling om in Epe-Zuidwest met drie (mogelijk twee) schoolbesturen en organisaties voor kinderopvang en zorg (o.a. het CJG) een integraal kindcentrum te realiseren. Vertegenwoordigers van de gebruikers zijn met elkaar, onder leiding van een externe procesbegeleider, met de verkenning begonnen, vooruitlopend op beoogde samenwerking in het nieuwe kindcentrum. De scholen in de gemeente werken goed samen en zorgen ervoor, dat concurrentie geen belangrijk onderwerp is. De krapte op de arbeidsmarkt is een derde thema dat afgelopen jaar veel tijd heeft gevraagd. ProCon werkt hierin samen met een vijftal andere grote bestuursorganisaties in de regio en daarbuiten. De continuïteit van het onderwijs hebben we afgelopen jaar, ondanks de arbeidsmarktkrapte, kunnen waarborgen. De krapte neemt nog steeds toe en de beoogde vervangingspool van leerkrachten was tegen het einde van 2023 nagenoeg uitgeput. Initiatieven om in de regio aan te sluiten bij projecten die voorzien in activiteiten om het tekort aan leerkrachten het hoofd te bieden zijn tot nu toe niet erg vruchtbaar geweest.

1.2.3 Strategisch beleidsplan

In het strategisch beleidsplan heeft ProCon de volgende gebieden geprioriteerd: De kwaliteit en het systematisch versterken van ons onderwijs. Recht doen aan Passend Onderwijs en samenwerken in de regio speelt daarin een belangrijke rol. Tenslotte heeft de HRM-verantwoordelijkheid prioriteit, daarin schuilt immers een belangrijke kracht van onze onderwijskwaliteit. Met name dit laatste onderdeel heeft voor ProCon, ook vanwege de arbeidsmarktkrapte, prioriteit gekregen. Dit is mede ingegeven door een grote toestroom van Oekraïense kinderen sinds de aanvang van de oorlog in februari van 2022.

Het strategisch beleidsplan van Stichting ProCon is te vinden via de *volgende link*:

[Strategisch beleidsplan 18-22 DEF.pdf \(stichting-ProCon.nl\)](#)

Het reviseren van het strategisch beleidsplan was in verband met de voorgenomen fusie “on hold” gezet. Nadat besloten is om de fusie geen doorgang te laten vinden, is het plan gereviseerd en wordt eind maart 2024 in een definitieve vormgeving opgeleverd.

In het kader van internationalisering hebben er geen specifieke trajecten plaatsgevonden. Er zijn geen buitenlandse studiereizen en/of uitwisselingen geweest. Voor het komende kalenderjaar staan ook geen internationale activiteiten op het programma. Wel houdt de organisatie zich op de hoogte van recente literatuur en onderzoeken vanuit het buitenland. Deze komen daar waar nodig in het directieboard aan de orde.

1.2.4 Toegankelijkheid & toelating

De ProCon scholen willen laagdrempelig zijn voor alle leerlingen in het voedingsgebied. Uitgangspunt is, dat onze scholen bieden wat het kind nodig heeft. Dat betekent, dat ook kinderen die extra zorg behoeven welkom zijn. We passen de wet Passend Onderwijs toe en we gaan uit van wat leerlingen nodig hebben en wat de school kan bieden.

ProCon zet zich in voor een passende onderwijsplek voor iedere leerling. Inschrijving kan plaatsvinden nadat de ouders in een persoonlijk gesprek met de directie geïnformeerd zijn over het karakter en het ondersteuningsprofiel van de school. Met betrekking tot de toelating van leerlingen tot één van de ProCon-scholen geldt per 1 augustus 2014 de wet Passend Onderwijs. In het kader van deze wet biedt ProCon voor elk kind – waar het kan - zo thuisnabij mogelijk een passend onderwijsaanbod. Van belang daarbij is dat er een goede match plaatsvindt tussen de onderwijsbehoefte van het kind en het ondersteuningsprofiel van de school. Scholen van ProCon werken aan een vriendelijk en veilig schoolklimaat. Elke school hanteert een school specifiek programma vanuit de onderwijskundige en pedagogische visie. Het bieden van adequate onderwijszorg, orde, regelmaat, grenzen en het aanleren van positief gedrag zijn de bouwstenen. Elke school houdt gegevens bij om leerlingen adequaat te kunnen begeleiden. Door alert en adequaat te reageren, proberen we in preventieve zin mogelijk negatieve gevolgen voor leerlingen en leraren te voorkomen. Toch kan, ondanks proactief beleid, ongewenst gedrag plaatsvinden. Wanneer er sprake is van ernstig ongewenst gedrag door een leerling, waarbij psychisch en/of lichamelijk letsel aan derden is toegebracht/dreigt te worden toegebracht, of wanneer het onderwijsleerproces ernstig wordt verstoord, treedt het protocol time-out/schorsing/verwijdering in werking. Bij deze overweging, weegt het directielid de ernst van de situatie af tegen de proportionaliteit en doelmatigheid van de maatregel.

1.3 Dialoog

1.3.1 Belanghebbenden

Met de volgende belanghebbenden hebben wij regelmatig contact.

Belanghebbende organisatie of groep	Beknopte omschrijving van de samenwerking of dialoog
Leerlingen	Betrokken bij het ‘school-zijn’, aanwezig op een van de scholen volgens de principes van ‘The students voice’.

Ouders	In ouderraden hebben ouders regelmatig contact over allerlei schoolaangelegenheden.
GMR	Volgens wettelijke regels en afspraken vertegenwoordiging van ouders en personeel. Daarnaast informeert de bestuurder de GMR proactief over belangwekkende ontwikkelingen.
CJG (Centrum Jeugd en Gezin)	Zowel bestuurlijk als op schoolniveau wordt regelmatig met het CJG overlegd zodat probleemsituaties goed in beeld zijn en blijven en hoe ze het beste het hoofd kunnen worden geboden.
KOM kinderopvang	Samenwerking is verder geïntensiveerd. Ook zijn we verder gegaan met het werken aan een doorgaande pedagogische lijn met de kinderopvanginstellingen.
Koppel kinderopvang	Samenwerking is bestendig. Een vervolg met het werken aan een doorgaande pedagogische lijn met de kinderopvanginstellingen heeft in 2021 wat minder aandacht gehad.
Gemeente(n)	Met de gemeente houden we de vinger aan de pols van het gehele onderwijs in Epe, het gaat dan om Passend Onderwijs maar ook om NT2, leerlingenvervoer en huisvestingszaken. Voor het NT-2 onderwijs werkt ProCon ook voor de gemeente Heerde. In samenwerking met de wethouder en ambtenaren van die gemeente bieden we onderwijs aan aan vluchtelingenkinderen.

Stichting Procon is aangesloten bij het samenwerkingsverband Zeeluwe. Via een vereniging van Aangesloten is ze betrokken bij extern toezicht en beleidsontwikkelingen. Daarnaast participeert Procon binnen de gemeente Epe in een zogenaamde regiegroep. Dat behelst een samenwerking tussen alle schoolbesturen, gemeente, CJG, welzijn en kinderopvangorganisatie. De regiegroep heeft een gezamenlijk Koersplan ontwikkeld om onderwijs en zorg te verbinden in een toekomstgerichte agenda. Binnen de regiegroep is een samenwerking tussen de schoolbesturen binnen de gemeente die zich specifiek richt op NT2 onderwijs, Hoogbegaafdheidsonderwijs en speciale zorg binnen het SBO/SO, de ondersteuningsgroep. Bovenstaande leidt niet tot een aanpassing van het governance model binnen Procon of participatie in andere bestuurlijke constructen.

Procon werkt met een two-tier model. Onafhankelijk intern toezicht is daarmee ingeregeld. De verhouding en werkwijze tussen RvT en bestuurder is goed. Er zijn geen veranderingen en wensen op het punt van "code goed bestuur" en/of de structuur aan de orde.

De werkwijze tussen GMR en bestuurder richt zich in principe op betrokkenheid van de gehele GMR bij alle dossiers. In de behandelvoorstellen (ter instemming e/o advies) wordt soms een onderscheid gemaakt tussen de oudergeleding en de personeelsgeleding. Er vinden geen aparte vergaderingen plaats met of ouder- of personeelsgeleding. Procon is klein schoolbestuur en binnen de bestaande verhoudingen werkt deze afstemming goed. Het kalenderjaar 2024 wordt in evaluatieve zin hier nog nader gekeken, alsmede de welke rol een ieder heeft op het niveau van de bestuurder, gem en mr-en, alsmede de verhoudingen daartussen.

1.3.2 Scholen en dialoogpartners

Via de schoolgids en website van de scholen verantwoordden scholen zich naar ouders. Ouders/ verzorgers worden geïnformeerd over de inhoud van het nieuwe jaarplan en de evaluatie van het jaarplan van het afgelopen schooljaar. Het CvB bespreekt periodiek met de directeurs de voortgang van de uitvoering van het beleid op de school en de relatie met de tevredenheid en de kwaliteit op basis van de afgesproken indicatoren. Scholen krijgen hierbij de ruimte om aan te sluiten bij de specifieke populatie en lokale omgeving. In maart en oktober vinden de opbrengsten gesprekken plaats over de kwaliteit van het onderwijs. Aan de orde komen minimaal de volgende onderwerpen: 1. de opbrengsten van de leerresultaten; 2. de uitkomst van de leerlingtevredenheid; 3. de uitkomst van de oudertevredenheid. Eenmaal per schooljaar brengen leden van de RvT een bezoek aan een aantal scholen om met de directeur en/of leraren in gesprek te gaan.

1.3.3 Klachtenbehandeling

De scholen van ProCon hanteren een klachtenprocedure die is beschreven in de schoolgidsen. Als de daarin beschreven activiteiten niet leiden tot afhandeling van de klacht kan er contact opgenomen worden met de landelijke klachtencommissie (LKC). Op de scholen ligt de volledige klachtenprocedure ter inzage. In 2023 is gehandeld conform de klachtenprocedure. Een aantal klachten werd op schoolniveau afgehandeld. In één geval was daar de externe vertrouwenspersoon bij betrokken. We zijn daarvoor aangesloten bij de ArboUnie.

Via *onderstaande link* is het klachtenreglement van Stichting ProCon te downloaden:

[Beleidsstukken/protocollen \(stichting-ProCon.nl\)](#)

2. Verantwoording beleid

2.1 Onderwijs & kwaliteit

2.1.1 Onderwijskwaliteit

De zorg voor kwaliteit is een zorg op alle niveaus binnen ProCon. Het is zorg op het niveau van de leerkracht, de school en het schoolteam onder verantwoordelijkheid van de schoolleider, op het niveau van ProCon als geheel onder verantwoordelijkheid van het bestuur en, in tweede instantie, onder verantwoordelijkheid van de RvT. Er is sprake van een gedeelde verantwoordelijkheid voor 'kwaliteitszorg in de keten'. Uitgangspunten:

- kwaliteitszorg is onlosmakelijk gekoppeld aan school- en personeelsontwikkeling;
- alle geledingen binnen de stichting spelen een rol bij kwalitatief goed onderwijs;
- structureel uitgevoerde metingen, evaluaties en reflecties liggen aan de basis bij het vormgeven van kwaliteitszorg in de stichting en op de scholen;
- leidinggevendenden vervullen een cruciale rol bij de aansturing van kwaliteitszorg;
- doelen en normen worden afgeleid uit de beleidsplannen koersplan-schoolplan-jaarplan.

We hanteren de volgende indicatoren van kwaliteitszorg (Toezichtkader inspectie PO kwaliteitsaspect BKA1, BKA2, BKA3 en SKA1, SKA2, SKA3). Het bestuur geeft de kaders voor kwaliteit en financieel beheer aan, waarbinnen de schoolleiders hun verantwoordelijkheid voor de sturing van de kwaliteit op school vormgeven. We hanteren de indicatoren van de kwaliteitsstandaarden BKA en SKA uit het toezichtkader van de inspectie PO. Het bestuur en de scholen zorgen gezamenlijk voor het behalen van beoogde resultaten rondom onderwijskwaliteit en financiële kwaliteit.

Het kwaliteitsbeleid is ingericht om de kwaliteit van het onderwijs op de scholen duurzaam te garanderen. Bewezen effectieve werkwijzen en instrumenten van de vorige beleidsperiode blijven van kracht en zullen in

ontwikkeling blijven. Het bestuur heeft een functionerend systeem van kwaliteitszorg. Activiteiten die bijdragen aan de kwaliteit van ons onderwijs:

1. Studieaanbod voor medewerkers, dit is onderdeel van SKA2;
2. De twee schoolopleiders van ProCon verzorgen een begeleidingsprogramma voor startende leerkrachten;
3. De twee schoolopleiders van ProCon werken nauw samen met verschillende Pabo's en MBO opleidingen. Zij verzorgen tevens een begeleidingsprogramma voor de studenten binnen ProCon.
4. Elke maand wordt er door de werkgroep ProBeerMeer een scholingsactiviteit aangeboden voor medewerkers, studenten en ouders;
5. Een bovenschools onderwijsaanbod;
6. Er worden binnen een cyclus van 4 jaar interne audits uitgevoerd door het ProCon audit team;
7. Het hanteren van beleidsdocumenten en kwaliteitskaarten waarin vastgestelde stichtingsbrede beleidsafspraken staan;
8. Het werken met notities waarin staat wat de stichting wil bereiken, welke stappen gezet worden om daar te komen en wat daarvoor nodig is.

De ambities en de te realiseren doelen voor kwaliteitsbeleid op stichtingsniveau staan verwoord in het koersplan van de stichting.

De gevolgen van corona zijn nog steeds merkbaar in onze scholen. Op basis van de schoolscans hebben de scholen keuzes gemaakt uit de zgn. menukaart. Met inzet van de NPO gelden zijn interventies gedaan. Op het gebied van de cognitieve ontwikkeling heeft de nadruk vooral gelegen op interventies op het gebied van (begrijpend) lezen en rekenen. Op het gebied van de sociaal-emotionele ontwikkeling is geconstateerd dat onze scholen steeds meer te maken krijgen met complexe leerlingenproblematiek. Hier zijn passende acties op geformuleerd. Daarnaast zijn NPO gelden ingezet voor de verdere professionalisering van teams, leerteams en individuele leerkrachten.

2.1.2 Doelen en resultaten, Inspectie en Toezicht

Scholen bepalen binnen de contouren van het koersplan aan welke doelen zij werken. De beginsituaties van de scholen en de schoolpopulaties zijn immers verschillend, waardoor eigen keuzes gemaakt moeten worden. Het tempo waarin scholen zich ontwikkelen, kan verschillen. Dit is afhankelijk van factoren als de populatie, leerkrachtvaardigheden, omgevingsfactoren enz. In 2023 heeft er een bestuurlijke visitatie plaatsgevonden vanuit de inspectie. In het verslag van de inspectie staan enkele herstelopdrachten. Alle ProCon-scholen vallen onder het basistoezicht van de inspectie. In het najaar van 2024 is het mogelijk dat de inspectie scholen op standaarden onderzoekt. Onze personele bezetting heeft in deze tijden van krapte op de arbeidsmarkt steeds meer te maken met onvervulbare vacatures. Om dit zo goed mogelijk op te kunnen vangen, worden de volgende keuzes gemaakt en maatregelen genomen:

- we zijn een aantrekkelijke werkgever doordat we ons blijven ontwikkelen, mogelijkheden creëren en onze kwaliteit behouden;
- we behouden bestaande medewerkers en trekken actief nieuwe medewerkers aan;
- we doen onderzoek en implementeren andere organisatievormen en samenwerkingen;
- we investeren in het contact met en de ontwikkeling van studenten zodat de kans groter is dat ze zich aan ons willen binden.

2.1.3 Onderwijsresultaten

De scholen hebben hun leerlingenpopulatie helder in beeld. In de scholen is de analyse van de opbrengsten waarbij de kerninterventies op schoolniveau concreet worden beschreven en geëvalueerd, verder ontwikkeld. Nog niet alle scholen halen de referentieniveaus die passend zijn voor hun populatie. Gezien de schoolwegingen is 1S/2F het referentieniveau wat we op al onze scholen nastreven bij alle leerlingen van groep 3-5. Vanaf groep 6 is er de mogelijkheid te differentiëren voor de leerlingen van PRO VMBO-Kader. Deze leerlingen volgen de route naar het fundamentele niveau 1F. Nog niet alle scholen bleken in 2023 methoden te gebruiken die in hun basisaanbod toewerken naar 1S/2F. Deze scholen hebben nieuwe methodes aangeschaft of de oude methode aangevuld met lessen die toewerken naar de cruciale doelen 1S/2F. Jaarlijks nemen ProCon-scholen methode-onafhankelijke toetsen af om onderwijsopbrengsten te meten. De toetsen worden ingezet als middel om:

- aan te tonen dat het onderwijs voldoende kwaliteit heeft gehad (verantwoording);
- inzicht te krijgen in de ontwikkeling van individuele kinderen, om zodoende het onderwijs daar zo goed mogelijk op aan te laten sluiten (aansluiten op de onderwijsbehoefte van kinderen);
- inzicht te krijgen in de sterke en zwakke punten van het gegeven onderwijs (onderwijsverbetering).

Om scholen met elkaar te kunnen vergelijken en om van elkaar te kunnen leren, nemen alle scholen de eindtoets af. De eindtoets wordt gebruikt voor het monitoren van de eindopbrengsten, als extra gegeven bij de advisering voortgezet onderwijs en om zich te verantwoorden richting de Onderwijsinspectie. Het is belangrijk om de prestaties van de leerlingen in de brede context van de school te interpreteren, omdat de opbrengsten die de centrale eindtoets meet slechts een beperkt beeld geven van de ontwikkeling van kinderen.

De resultaten zijn zichtbaar in de CITO-cijfers en -rapportages, de tevredenheidsonderzoeken en de resultaten van de inspectiebezoeken. Door periodieke gesprekken met de schooldirecteuren en de interne begeleiders van de scholen, heeft het bestuur zicht op kwaliteit. Daarnaast is er regelmatig overleg met de controller, de GMR en de Raad van Toezicht. In de schoolplannen geven de teams jaarlijks per school aan welke prioriteiten voor een bepaalde periode worden afgesproken op basis van behaalde resultaten. Hiermee is er focus binnen de scholen en het bestuur zodat we weten dat we aan de juiste zaken aandacht besteden. De CITO-cijfers en de doorstroom- en verwijzingscijfers vormen de basis voor de verantwoording van de kwaliteit. Deze worden gedeeld met de GMR en de Raad van Toezicht en vormen onderwerp van gesprek in meerdere overlegsituaties met de schooldirecties.

Voor de onderwijsresultaten van de 5 ProCon scholen verwijst het bestuur naar: www.scholenopdekaart.nl.

ProCon heeft met interne audits in 2022 voor het eerst zelf gewerkt om een grotere bewustwording op de scholen te krijgen met betrekking tot kwaliteit en kwaliteitsdenken. Daartoe is een achttal medewerkers opgeleid. Zij vormen een team dat wordt aangestuurd door één van de directeuren. Tussen de inspectiebezoeken door visiteert het team in hetzelfde vierjarige ritme (alternerend met de inspectiebezoeken) alle scholen en kijkt vraaggestuurd naar de door de te bezoeken school geopperde thematieken, passend bij de kwaliteitsvragen van de te bezoeken scholen.

Resultaten eindtoets

	Fundamenteel niveau	Streefniveau
Anne de Vriesschool	87,3 %	41,2 %
K. Norelschool	84,4 %	37,4 % *
't Mozaïek	94,4 %	50,9 %
De Violier	96,9 %	69,3 %
WG vd Hulstschool	91,7 %	51,3 %

*Dit percentage ligt onder de correctiewaarde

2.1.4 Passend onderwijs

De belangrijkste doelen in het kader van Passend Onderwijs waarvoor het bestuur de middelen vanuit lumpsum heeft uitgegeven zijn de volgende:

1. Zorgen dat er voor elk kind adequaat onderwijs wordt aangeboden;
2. Ervoor zorgen dat leerkrachten voldoende zijn toegerust om het onderwijs te kunnen blijven geven.;
3. Zorgdragen voor verwijzing waar noodzakelijk en altijd in overleg met de betrokken stakeholders;
4. Zorgen voor een zorgvuldige communicatie met ouders.

De doelen zijn bereikt door intensief samen te werken met de andere stakeholders in de gemeente en gezamenlijk ook periodiek terug te koppelen naar het samenwerkingsverband Zeeluwe.

In de verslaglegging aan Zeeluwe, het samenwerkingsverband voor Passend Onderwijs waarbij ProCon is aangesloten, wordt per school in detail zowel inhoudelijk als financieel, verantwoording afgelegd over de bestede middelen. De middelen zijn, naast directe inzet in het onderwijs, tevens besteed aan indirecte inzet in het onderwijs, professionalisering in het kader van passend onderwijs en materialen voor de leerlingen.

Directe inzet in het onderwijs heeft veelal plaatsgevonden door extra handen in de klas via de inzet van onderwijsassistenten. Bij indirecte inzet moet worden gedacht aan extra inzet door een Intern Begeleider, Remedial Teacher of ondersteuning door een orthopedagoog.

Daarnaast draagt Stichting ProCon, samen met een aantal andere schoolbesturen vanuit de subsidie passend onderwijs, bij aan de kosten voor een ondersteuningsgroep op de Van der Reijdschool in Epe. In deze ondersteuningsgroep worden kinderen vanuit de regio geplaatst, die tijdelijk extra zorg en ondersteuning nodig hebben.

Met het samenwerkingsverband zijn afspraken gemaakt over de voorwaarden en doelen waarvoor middelen ontvangen worden, de zgn. basisondersteuning. Scholen bieden een veilige leeromgeving voor het kind, zorgen voor voldoende beschikbare expertise en presteren voldoende op specifieke indicatoren van het waarderingskader inspectie (basiskwaliteit).

Per school wordt dit gespecificeerd in de volgende basisdoelen:

- de inrichting van basisondersteuning is gericht op preventief handelen;
- de school biedt een programma waarmee de kerndoelen van de zeven leergebieden (SLO) worden gerealiseerd;
- de school biedt een programma waarmee de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen wordt ondersteund;
- de school biedt op specifieke gebieden instructie op maat.

Alle doelen zijn in de reguliere overleggen met het samenwerkingsverband, directies en medezeggenschapsraden aan de orde geweest, met inachtneming van de taken en bevoegdheden van de onderscheiden betrokken partijen. Scholen maken gebruik van de dienstverlening van het swv. Daarnaast is op elke school minimaal één intern begeleider die de zorg en waar nodig een passend aanbod voor de leerlingen coördineert en de leerkrachten ondersteunt bij het handelingsgericht werken. Voor leerlingen bij wie de onderwijsbehoeften verder reiken dan de genoemde basisondersteuning van de school, kan een beroep gedaan worden op extra ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband. De ProCon-scholen werken handelingsgericht. Dit is een systematische manier van werken, waarbij het aanbod afgestemd is op de onderwijsbehoeften en de basisbehoeften van de leerlingen. Aan de hand van de kindkenmerken wordt gekeken welke onderwijsbehoeften het desbetreffende kind heeft. Het onderwijs wordt daarop afgestemd. De middelen en ondersteuning die de school hiervoor specifiek ontvangt, worden volledig voor deze leerlingen ingezet. Deels door ondersteuning door de intern begeleider. Daarnaast zijn op meerdere scholen onderwijsassistenten en/of leerkrachtondersteuners aangenomen om de leerkrachten te ondersteunen bij de extra zorg aan leerlingen.

2.1.5 Ontwikkelingen interne en externe kwaliteitszorg

ProCon heeft de interne kwaliteitszorg ter hand genomen met de inrichting van een zgn. Audit team dat onder leiding van een van de directeuren, en begeleid door Beekveld & Terpstra, de visitaties op de scholen voor haar rekening neemt.

In het Auditteam zitten circa 10 medewerkers van ProCon die daartoe opgeleid en (start)bekwaam zijn om scholen te bezoeken en een inschatting kunnen maken van de kwaliteit van het onderwijs. Dit is overigens vooral bedoeld ter lering voor de bezochte school.

Alternerend met inspectiebezoeken vind de audit plaats, daarnaast kan een school een verzoek indienen om geauditeerd te worden op een bepaald thema/vraagstuk.

Als denkraam voor de visitaties en het interne auditsysteem geldt het inspectiekader.

De toenemende aandacht voor kwaliteitszorg en het verder aangescherpte kader daarvoor helpt de scholen om systematischer en intentioneler hun werk te doen.

Daarnaast raakt het werken volgens de PDCA-cyclus steeds meer en beter ingeburgerd zodat er sprake is van continu-verbeteren.

De behaalde resultaten worden teruggekoppeld aan de raad van toezicht en de GMR.

2.1.6 Resultaten sociale veiligheid

Alle scholen monitoren de sociale veiligheid van de leerlingen en gebruiken de opbrengsten bij het formuleren en vervolgens uitvoeren van interventies. Voor het in kaart brengen van de sociale veiligheid gebruiken de scholen verschillende vragenlijsten. Dit zijn geaccrediteerde vragenlijsten passend bij de methoden.

ProCon wil voor alle kinderen een veilige plek bieden om te leren. Veiligheid krijgt op meerdere manieren aandacht. We hanteren de stelregel dat op onze scholen niet gepest wordt. Daar zijn leerkrachten alert op en er is een pestprotocol dat de scholen hanteren als er onverhoopt toch sprake is van pestgedrag. Daarnaast werken al onze scholen met de Kanjertraining waarin sociale veiligheid heel nadrukkelijk aan de orde komt. We zorgen ook voor het opleiden van nieuwe leerkrachten in de Kanjer-systematiek. Op onze scholen worden ook Kanjerlessen geven.

Daarnaast hebben we een gedragsgroep die materialen aandraagt en suggesties doet. Verder werken we met E-Wise waarin de nodige cursussen worden aangeboden op het gebied van sociale veiligheid.

We starten elk school jaar tijdens de Gouden Weken waarin groepsvorming en sociaal gedrag centraal staan. Verder stimuleren we ouders om zich te melden als er zaken spelen die te maken hebben met de sociale veiligheid van hun kind.

Naast de veiligheid voor kinderen is de sociale veiligheid van medewerkers van belang. Het is voor medewerkers van ProCon noodzakelijk dat ook zij gekend zijn door hun leidinggevende (veelal de directeur van de school). Directeuren zijn goed op de hoogte van zaken die het werken negatief kunnen beïnvloeden en worden vrijwel altijd tijdig geïnformeerd als er zaken spelen. De open werkrelatie draagt bij aan een veilig werkklimaat. Daarnaast hebben we de formele kant van de sociale veiligheid voor werknemers geregeld met het instellen van vertrouwenspersonen (1 + 1 reserve) per school. In 2024 gaan we deze medewerkers verder professioneel scholen.

2.1.7 Duurzaamheid

De afgelopen jaren staat duurzaamheid steeds meer op de agenda en wordt het besproken als thema in al onze scholen. Op ProCon-scholen gaan we respectvol met de schepping om. Dit doel is verwoord in onze visie op duurzaamheid. In ons onderwijs zijn wij erop gericht om tegemoet te komen aan de levensbehoeften van de huidige generatie, zonder die van de toekomstige generaties tekort te doen. In het algemeen kan dit gaan om economische, sociale en leefomgevingsbehoeften. Bijvoorbeeld een schoon milieu, biodiversiteit in de natuur, een passend opgeleide en gezonde bevolking, goed werkende sociale netwerken en maatschappelijk vertrouwen. Op onze scholen richten wij ons op een bewuste en respectvolle omgang met de schepping. Geïnspireerd door de Bijbel geven we hier woorden aan en spreken we af wat dit betekent voor ons handelen, vanuit onze voorbeeldrol als leerkrachten, scholen en stichting. Iedere school geeft aan wat de visie voor de desbetreffende school betekent en hoe hier vorm aan wordt gegeven.

De visie is vertaald in concrete acties: in de school en binnen de stichting. Deze concrete acties geven scholen richting voor de koppeling aan de praktijk. Zowel op de scholen als binnen de stichting handelen we bewust op basis van de afspraken die we t.a.v. duurzaamheid hebben gemaakt. Het bewust en respectvol omgaan met de schepping is binnen de scholen en de stichting zichtbaar en merkbaar. Het handelen vanuit duurzaamheidsoverwegingen is geborgd. Los van de curricula en de aspecten die zich richten een brede duurzaamheidsagenda rondom ecologie, leefomstandigheden, burgerschap, persoonsvorming willen we bij nieuwbouwprojecten en renovaties heel gericht duurzaamheidsmaatregelen nemen in en rondom onze schoolgebouwen. In samenspraak met gemeenten zoeken we daar met de wetenschap van nu en de financiële mogelijkheden van nu oplossingen die bijdragen aan bewustwording, het versterken van het milieu en slimme energieoplossingen.

2.2 Personeel & professionalisering

2.2.1 Strategisch personeelsbeleid

Op meerdere manieren sluit het personeelsbeleid aan op de speerpunten van ProCon. Allereerst maken de scholen via de schoolplannen en de daarvan afgeleide jaarplannen een vertaling naar de plannen van de scholen. Op teamniveau stellen de scholen vast hoe professionalisering jaarlijks vorm krijgt, zodat die bijdraagt aan het realiseren van de strategische doelen. Hiervan afgeleid maakt elke directeur individueel met teamleden afspraken over de professionalisering van de teamleden. Daarnaast werken we in het aannamebeleid vanuit onze strategische keuzes, de waarden van de organisatie en het behoud c.q. het versterken ervan.

Hoewel de arbeidsmarkt krapte daarbij momenteel niet erg behulpzaam is en er soms weinig te kiezen valt, hanteren we het standpunt 'liever om verleggen dan mee verleggen'. Hierdoor zijn we niet genoodzaakt om

mensen die minder goed bij ons passen toch een dienstverband aan te bieden. Het personeelsbeleid monitoren we in de gesprekken met nieuwe medewerkers die op het punt staan om bij ProCon in dienst te komen en in de bespreking van de (voortgang van) de uitvoering van de jaarplannen van de scholen. De dialoog hierover vindt door de schoolleiders met de teams plaats en door de bestuurder in de gesprekken met de IB-ers en de directeuren, per school. Daarnaast evalueert ProCon jaarlijks het verloop van de cyclus waarbij we kijken naar verbeteringen die we zouden moeten aanbrengen.

De regionale initiatieven die voor het groeiende arbeidsmarkttekort in Apeldoorn en Zwolle zijn genomen hebben ook in 2023 weinig soelaas geboden. Wel is het ons gelukt om met het zij-instromerstraject drie (nieuwe) collega's aan ons te binden en leiden we meerdere nieuwe collega's op om onderwijsassistent te worden en begeleiden we verschillende LIO'ers.

2.2.2 Doelen en resultaten

Investeren in de individuele ontwikkeling van teamleden is, net als de ontwikkeling van teams in de scholen, een onderwerp dat hoog op de agenda blijft staan van ProCon.

ProCon heeft haar beleidsvoornemens per school vertaald in concrete doelen die gebaseerd zijn op de beginsituatie van elke school en die daarmee recht doen aan de specifieke situatie per school. Daarnaast heeft ProCon voor haar medewerkers die daar interesse in hebben E-Wise ingekocht, een digitale voorziening waarmee een keur aan korte trainingen wordt aangeboden op een groot aantal inhoudelijke gebieden. Daarnaast organiseert elke school zelf trainingen die passen bij de behoeften van het team of individuele teamgenoten. De trainingen betreffen bijvoorbeeld Kanjertrainingen maar ook de implementatie van Burgerschap in de scholen.

Uitgangspunten ProCon

Het personeelsbeleid wordt uitgewerkt aan de hand van de volgende uitgangspunten:

- de stichting trekt talentvolle medewerkers aan en stimuleert hen om deze talenten in te zetten;
- er is een evenwicht tussen de organisatiedoelen en individuele mogelijkheden en ambities van medewerkers;
- om bekwaam te blijven, werken medewerkers voortdurend aan hun ontwikkeling;
- om gemotiveerd en gezond te kunnen blijven, werken medewerker en organisatie gezamenlijk aan duurzame inzetbaarheid.

2.2.3 Succesindicatoren goed personeelsbeleid

Goed personeelsbeleid komt de kwaliteit van het werk en de duurzame inzetbaarheid van medewerkers ten goede. Het is daarom van belang om de kwaliteit van het personeelsbeleid inzichtelijk te maken. Er is echter geen direct getal dat de kwaliteit van dit beleid weergeeft. Wel zijn er indicatoren die iets zeggen over de kwaliteit van het personeelsbeleid.

ProCon is tevreden wanneer op stichtingsniveau:

- minimaal 90% van de functionerings- en beoordelingsgesprekken worden gevoerd conform de vastgestelde overlegcyclus. Het is de ambitie dat alle medewerkers jaarlijks een functionerings- of beoordelingsgesprek hebben (100%);
- de waardering hierover in het medewerkerstevredenheidsonderzoek hoger is dan het gemiddelde in de branche en minimaal hetzelfde als het vorige MTO. (Medewerkers die langer dan ½ jaar ziek zijn, worden niet meegerekend);

- ProCon is tevreden wanneer het jaarlijkse verzuim lager is dan het landelijk gemiddelde in de branche van de afgelopen 3 kalenderjaren;
- ProCon is tevreden wanneer op stichtingsniveau de uitkomsten gelijk dan wel positiever zijn dan het gemiddelde in de branche.

Verzuimcijfers

Het ziekteverzuimpercentage van 2023 is 6,55%. Dit is een daling van het ziekteverzuimpercentage ten opzichte van 2022, namelijk 7,36%. Daarnaast zien we binnen ProCon een daling van de meldingsfrequentie. Medewerkers melden zich minder vaker ziek (de ziekmeldingsfrequentie is gedaald van 1,42 naar 0,94). ProCon volgt het percentage nauwlettend en voert haar verzuimbeleid uit om verzuim, waar mogelijk, te minimaliseren.

2.2.4 Uitwerking goed werkgeverschap

ProCon profileert zich op de arbeidsmarkt als een aantrekkelijke werkgever die een professionele en prettige werkomgeving biedt en haar medewerkers kansen geeft om zich te blijven ontwikkelen. De kwaliteit van medewerkers is essentieel voor de kwaliteit van het onderwijs. Deze kwaliteit en de inzetbaarheid van medewerkers staan centraal in het personeelsbeleid waarbij deskundigheid, talent, ambitie en affiniteit richtinggevend zijn. Het inzetten van talent, persoonlijk leiderschap en kennis van relevante en bewezen onderwijskundige ontwikkelingen zijn speerpunten in het professionaliseringsbeleid.

Gedeeld leiderschap is een belangrijk thema binnen ProCon. Leiderschap is niet slechts een zaak van de formeel leidinggevende. Leiderschap is van iedereen. Daarbinnen is wel sprake van verschillende rollen en verantwoordelijkheden. Door het inzetten van het collectief en door het scheppen van professionele ruimte, biedt ProCon ruimte aan de ontwikkeling van kwaliteiten en talenten van medewerkers en leerlingen.

2.2.5 Begeleiding en ontwikkeling

ProCon investeert in de begeleiding en ontwikkeling van haar medewerkers. In de overlegcyclus komt dit met regelmaat aan de orde en worden daar afspraken over gemaakt. Het gaat dan onder andere over het:

- in beeld brengen van de ontwikkeling en groei van de medewerker en afstemmen op de specifieke doelen, mogelijkheden en wensen van de school(organisatie), waarbij het enerzijds gaat om het behalen van resultaten en anderzijds om het stimuleren van ontwikkeling;
- optimaal benutten van talenten en ambitie(s) van de medewerker;
- optimaliseren van zowel de (school)organisatie als het professioneel functioneren van de medewerker binnen de (school)organisatie.
- een aantrekkelijke werkgever te zijn en te blijven. Hiervoor is het nodig om te blijven ontwikkelen, meer mogelijkheden te creëren, maar wel de kwaliteit te behouden;
- bestaande medewerkers te behouden en nieuwe medewerkers actief aan te trekken; actief te investeren in talent en ruimte te geven aan ontwikkeling van medewerkers
- onderzoek te doen naar andere mogelijke organisatievormen en samenwerkingen;
- investeren in van faciliteren van ontwikkeling potentieel talent 'van buiten'
- actief boeien en binden van studenten

2.2.6 Toekomstige ontwikkelingen en uitdagingen

Beloningsbeleid In de cao PO 2019/2020 wordt benoemd dat de werkgever beloningsbeleid kan overeenkomen met de P(G)MR. ProCon gaat onderzoeken op welke wijze dit voor ProCon opportuun is en kan bijdragen aan goed werkgeverschap. Dit onderzoek wordt in 2024 gestart.

Tot slot kunnen nieuwe technologische mogelijkheden (digitaliseren) bijdragen aan het in beeld brengen en houden van talenten en het af laten nemen van de administratieve werkdruk voor leidinggevende en medewerker.

Visma HRM

De administratie is uitbesteed aan Dyade. Het huidige administratiesysteem Raet is in 2018 overgenomen door Visma. In 2019 hebben zij het onderwijstemplate gebouwd en in 2020 de overgang van alle Raet Youforce gebruikers naar Visma HRM en Payroll voorbereid. Ook ProCon zal per 2025 de overstap maken van de software van Visma. Voordeel hiervan is dat de administratie makkelijker gaat en sneller meer inzicht geeft. Ook medewerkers kunnen hiermee gemakkelijk hun administratieve zaken zelf regelen via een app. De functionaliteiten in deze maken het werk makkelijker waardoor de focus meer op het primaire proces kan liggen.

2.2.7 Uitkeringen na ontslag en beheersing

Met ingang van 1 augustus 2022 is er een nieuwe wet Modernisering Participatiefonds, waardoor sprake is van een nieuwe manier van verrekenen van de werkloosheidskosten. Schoolbesturen betalen standaard 50% van de uitkeringskosten van ex-werknemers, de andere 50% wordt vergoed door het Participatiefonds. In sommige ontslagsituaties is het mogelijk om het Participatiefonds te verzoeken om de eigen bijdrage van het schoolbestuur te verlagen tot 10%. Dit is alleen mogelijk voor de in het vergoedingsreglement geregelde beëindigingsgronden. ProCon dient bij het Participatiefonds vergoedingsverzoeken in volgens de voorwaarden die in het reglement van het fonds staan. ProCon volgt het goed- of afkeuren van het vergoedingsverzoek via het werkgeversportaal van het fonds en neemt de financiële effecten van een afwijzing mee in de begrotingscyclus. Daarnaast volgt ProCon bij het benoemen van personeel de benoemingsvolgorde uit bijlage IE van de CAO PO. Vacatures worden aangeboden aan ex-werknemers (eigen wachtgelders in de zin van artikel 138 en 139 WPO) als er geen ontheffingsverklaring is en er geen voorrang is op basis van de bijlage IE voorrangsbenoemingen uit de CAO PO.

In 2023 is er in totaal € 4.779,14* betaald aan uitkeringen van uitkeringsgerechtigden.

**stand van zaken december 2023*

Goed werkgeverschap staat aan de basis van het onnodig verkwisten van onderwijsmiddelen als gevolg van uitkeringen via VSO's of claims van het UWV. In nauwe samenwerking met de Arbodienst zijn we voortdurend op zoek naar verbeteringen die verkwisting voorkomen. Een actief ouderenbeleid, we werken met het zogenaamde Generatiepact, draagt eveneens bij aan kostenreductie vanwege uitval en ontslag.

2.2.8 Aanpak werkdruk

Inzet van de werkdrukvermindering vindt plaats op voorstel van de onderwijsteams die, gebaseerd op de beschikbare middelen die de overheid hiervoor heeft gealloceerd per school, in een teamvergadering hierover tot een besluit komen. Dit besluit wordt de bestuurder voorgelegd die in principe instemt. Waar aan de orde wordt nader overleg gevoerd, bijvoorbeeld omdat vermeende ruimte niet meer bestaat in verband met aanstellingstermijnen van medewerkers en de daaruit voortvloeiende verplichting om iemand een vast

dienstverband aan te bieden. Hierdoor valt de ruimte om te kiezen voor de inzet van de werkdrukverminderingsgelden weg. Dit is al bij aanvang van de regeling met de MR-en van de scholen gecommuniceerd. Alle werkdrukverminderingsgelden zijn ingezet voor de aanstelling van leerkrachten, met name vakleerkrachten, onderwijsassistenten of/en leerkrachten. Omdat alle ProCon teams voor wat betreft de grootte overzichtelijk zijn, hebben we goed zicht op individuele situaties die aandacht behoeven. Tijdelijke werkdruk(beleving), persoonlijke omstandigheden of ander ongemak signaleren we snel en proberen we preventief het hoofd te bieden door tijdig maatregelen te treffen waarmee medewerkers gezond blijven en het uitval tot een minimum beperkt blijft.

De indruk bestaat dat als gevolg van de inzet van NPO-gelden de werkdruk als minder wordt ervaren. Er zijn vele handen in de klassen bijgekomen om kinderen extra aandacht te geven en onderwijsachterstanden weg te werken. Afgelopen jaar is als gevolg daarvan het thema Werkdruk niet geagendeerd geweest.

Het is de vraag in hoeverre de maatregelen hun schaduw vooruitwerpen met betrekking tot werkdruk. Met het wegvallen van de NPO-gelden zal straks veel extra menskracht niet meer beschikbaar zijn terwijl het onderwijs aan de huidige situatie alweer is gewend geraakt. Dat zou kunnen gaan leiden tot beleefde extra werkdruk. Op de volgende pagina is een overzicht opgenomen van de besteding van de werkdrukmiddelen.

Besteding werkdrukmiddelen 2023 - Stichting ProCon 41736 (gebaseerd op kalenderjaar)		
De subsidie ontvangen we voor het 6e jaar en is veelal vastgelegd in vaste formatie.		
	Besteed aan	Bedrag
04-NV K. Norel	Het kunnen werken met 6 groepen Ingezet op formatie ca. 0,5 fte	€ 50.000
Totaal ontvangen bekostiging werkdrukvermindering		€ 32.988
	Besteed aan	Bedrag
07KS -WG van de Huls	Formatie gedragspecialist 0,1 fte	€ 10.300
	Extra formatie gym 0,1125 fte	€ 9.500
	Formatie ten behoeve van het verkleinen van de groepen ca. 0,5 fte. Voor de zomer werd er met 7 groepen gewerkt. 0,5 fte (25K) na de zomer met 6. Inzet besteed aan ondersteuning onderwijsassistenten (14K)	€ 39.000
	Totaal	€ 58.800
Totaal ontvangen bekostiging werkdrukvermindering		€ 41.510
	Besteed aan	Bedrag
08VI -Anne de Vries	Formatie vakleerkracht gym	€ 28.000
	Formatie zodat er met 8 groepen gewerkt kon worden tot aan de zomer 2023.	€ 25.500
	Totaal	€ 53.500
Totaal ontvangen bekostiging werkdrukvermindering		€ 43.709
	Besteed aan	Bedrag
19LF -Mozaïek	Aanstelling vakleerkracht gym	€ 29.400
	Formatie onderwijsassistent inzet zorgleerlingen	€ 35.000
	Totaal	€ 64.400
Totaal ontvangen bekostiging werkdrukvermindering		€ 62.402
	Besteed aan	Bedrag
19LW - Violier	Structurele inzet onderwijsassistenten (2 assistenten)	€ 60.000
	Extra IB-uren 0,0456 fte	€ 5.000
	Totaal	€ 65.000
Totaal ontvangen bekostiging werkdrukvermindering		€ 64.876

2.3 Huisvesting & facilitair

2.3.1 Doelen en resultaten

ProCon heeft in 2023 een aantal uitdagingen op het gebied van huisvesting en facilitaire zaken vormgegeven:

1. Uitvoering van het Meerjaren Onderhouds Plan (MJOP) in het voorjaar van 2023 zijn er geactualiseerde plannen opgesteld. Met ingang van 2024 gaat ProCon over op activeringsmethode. Op basis van een geobjectiveerde schouw (door een externe ter zake kundige partij) maken we jaarlijks de stand op van het benodigde onderhoud aan de scholen. Het Meerjaren Onderhouds Plan is hiervoor de onderlegger. Ook voor 2023 hebben we besloten om een aantal werkzaamheden uit dit onderhoudsplan zelf uit te voeren. We hebben hiervoor een medewerker aangetrokken die met zijn inzet bijdraagt aan het structureel verlagen van de onderhoudskosten. Dit heeft het afgelopen jaar prettig en goed gewerkt.
2. Duurzaamheidsmaatregelen
Voor alle ProCon-scholen is bekeken welke maatregelen nodig zouden zijn om de verduurzaming en de verbetering van de luchtkwaliteit te realiseren. In alle klassen zijn CO2-meters aangebracht waarmee de luchtkwaliteit continu gemonitord wordt en waardoor leerkrachten ad hoc de ventilatie kunnen verbeteren. Daarnaast is er in 2022 voor gekozen om voor de Anne de Vriesschool en de Violier een SUVIS-subsidie aan te vragen. Met de honorering ervan is in 2022 een mooie stap gezet in de verduurzaming van deze scholen voor de komende jaren. ProCon heeft dit deels zelf gefinancierd. De totale investering bedroeg 1027K, waarvan Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) 300K heeft bijgedragen en de gemeente ca. 240K. De afronding van de verduurzamingsmaatregelen heeft in het najaar 2023 plaatsgevonden.
3. In nauwe samenwerking met de gemeente werken alle Eper scholen mee aan een brede schouw van het vastgoedbestand van de schoolgebouwen in het perspectief van langjarige huisvesting. Deze schouw is onlangs gestart en leidt tot keuzes voor onderwijshuisvesting die de komende tientallen jaren richtinggevend zullen zijn. Het MJHP van de gemeente is in het voorjaar van 2023 door de gemeenteraad vastgesteld.
4. De huisvesting van de WG vd Hulstschool liet vanwege een dislocatie (het gebouw Rozemarijntje op circa 200 meter afstand van de school) te wensen over. Aanleiding voor het betrekken van dit gebouw was de groei van de school. Vanwege de tekortkomingen aan het gebouw Rozemarijntje is met de gemeente overlegd en gekomen tot de oplossing dat het hoofdgebouw uitgebreid ging worden met twee lokalen. Met deze aanbouw, die in het najaar van 2022 werd afgerond, hebben we van de school ook in fysiek opzicht weer één school gemaakt en hebben we de ongewenste nadelen van de dislocatie letterlijk achter ons gelaten. De gehele voorziening valt daarmee onder de beheerstichting Kleurrijk. In 2023 zijn er gebreken geconstateerd aan het dak en is de klimaatbeheersing nog niet voldoende. Met de installatiebureaus zijn we nu op zoek naar een oplossing die naar verwachting in het voorjaar 2024 beschikbaar komt. Het vervelende hiervan is, dat er een extra kostenpost mee gemoeid zal zijn van circa 150K. Deze was niet voorzien en zal door de gezamenlijke gebruikers van Kleurrijk (waar de W.G. van de Hulstschool in is gehuisvest) moeten worden betaald.
5. Op het gebied van ICT in relatie tot de bedrijfsvoering zijn we in 2020 overgestapt naar Cogix, een financieel systeem dat door zijn integratie en presentatie toegankelijker en praktischer werkt voor het onderwijs dan ons vorig systeem. Het gevolg hiervan is dat we sneller, eenvoudiger en minder afhankelijk van derden kunnen putten uit managementinformatie die ons helpt bij het leiden en

sturen van de organisatie. Daarbij is gebleken dat directeuren nog beter hun financiële verantwoordelijkheid kunnen nemen. Dit komt door het gebruiksgemak van het nieuwe systeem maar ook door de integratie met het formatieplan. Hierdoor is een meer integrale kijken en monitoring mogelijk.

2.3.2 Meerjarenonderhoudsplannen

Jaarlijks wordt een jaarplan opgesteld voor het gepland onderhoud. Dit jaarplan wordt opgesteld naar aanleiding van een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) en een inspectie van het gebouw. Het MJOP is in 2023 geactualiseerd. Dat doen we iedere drie jaar. Het groot onderhoud van één school, de WG van de Hulst, wordt uitgevoerd door een stichting Kleurrijk. Het betreft het onderhoud van de buitenkant, de binnenkant van de buitenkozijnen, de centrale installaties en de gemeenschappelijke ruimten. ProCon verzorgt het onderhoud van de overige aspecten. Het dagelijks onderhoud en een deel van het groot onderhoud wordt uitgevoerd door eigen medewerkers van ProCon (coördinerend conciërge en technisch assistent)

2.3.3 Integraal huisvestingsplan gemeente Epe

Diverse onderzoeken laten zien dat te veel schoolgebouwen verouderd zijn, de gebouwen zijn niet of nauwelijks exploitabel in relatie tot de beschikbare budgetten. Daarnaast zijn de scholen gebouwd in een tijd dat het onderwijs alleen in een klaslokaal plaatsvond; daardoor sluit de functionaliteit van het gebouw onvoldoende aan om de onderwijskundige visie te ondersteunen. De gemeente waar de scholen van ProCon gehuisvest zijn, onderkent de problematiek en werkt samen met de schoolbesturen aan het vernieuwen van de diverse schoolgebouwen, bijvoorbeeld IKC Zuid West Epe en mogelijk nieuwbouw voor de Anne de Vries. Een integraal huisvestingsplan (IHP) bepaalt de kaders waarbinnen de gemeente, samen met de schoolbesturen die actief zijn in de gemeente, investeert in de onderwijshuisvesting. Een IHP vormt daarmee het beleidskader voor het onderwijshuisvestingsbeleid voor een langere periode. In alle gemeenten wordt momenteel gewerkt aan de ontwikkeling van een geactualiseerd IHP. Een IHP stelt de gemeenten en schoolbesturen in staat om op de korte en lange termijn strategische keuzes te maken en proactief beleid te voeren. Daarbij wordt een meerjarenperspectief geboden waarop het eigen (investerings-)beleid kan worden afgestemd. In tegenstelling tot de werkwijze op basis van de verordening wordt in een IHP daarom uitgegaan van continuïteit en planmatigheid. Een IHP moet worden gezien als een set met afspraken die nu de basis vormen voor de manier waarop de gemeente haar zorgplicht uitvoert.

2.4 Financieel beleid

2.4.1 Doelen en resultaten

ProCon werkt vanuit het vertrekpunt van een structureel gezonde financiële situatie. Een financieel gezonde basis zorgt ervoor dat de middelen aangewend kunnen worden waarvoor ze bedoeld zijn en dat overmatige reserves voorkomen worden. Dit betekent ook, dat we van jaar tot jaar schommelingen zien in de financiële resultaten. In meerjarig perspectief zien we een gezonde stichting. De bekostiging en subsidies die worden verstrekt vanuit de overheid zijn niet altijd bekend op het moment van begroten. Ook blijkt door CAO-afspraken, dat de realisaties van de begrotingen er anders uit komen te zien dan is voorgenomen. Hierop heeft ProCon geen invloed.

2.4.2 Onderzoek

In september 2021 heeft ProCon haar financieel beleid en financiële administratie laten doorlichten door Van Ree accountants. Deze periodieke doorlichting had ten doel zicht te krijgen op mogelijke risico's en verbetermogelijkheden voor de interne organisatie.

De resultaten van het onderzoek waren positief. Ze zijn gedeeld en besproken met de GMR en de RvT en ze hebben geleid tot een tweetal verbeteringen die in het voorjaar van 2022 zijn uitgewerkt. In maart 2022 is het financieel beleidsplan van stichting ProCon vastgesteld.

Verder heeft ProCon ervoor gekozen om door Dyade een risicoanalyse te laten uitvoeren. Dyade heeft een tool ontwikkeld en faciliteert besturen om beter inzicht te krijgen in de risico's. Deze analyse is in december 2022 opgeleverd en besproken met de Raad van Toezicht. In 2022 is het onderwerp risicomangement twee keer met de Raad van Toezicht en de GMR besproken. Overigens vormden beide terugkoppelingen over de risico's geen aanleiding om het beleid te wijzigen.

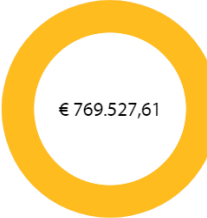
2.4.3 Treasury

Het doel van het treasurystatuut is dat in het kader van het vermogensbeheer van ProCon helder wordt gemaakt volgens welke procedures besluiten tot stand moeten komen en aan welke richtlijnen het bestuur zich moet houden t.a.v. beleggen en belenen. In dit statuut wordt onderscheid gemaakt tussen publieke middelen en overige middelen. Publieke middelen zijn de middelen die verkregen zijn van de rijksoverheid en de gemeentelijke overheid. Het beleid van ProCon bepaalt dat alleen de overige middelen kunnen worden belegd. Voor deze beleggingen wordt een maximum percentage van de overige middelen van 30% gesteld. In 2023 heeft ProCon geen middelen belegd en geen lening ontvangen. In 2023 is er in totaalaan rentevergoeding ontvangen over de tegoeden bij de Rabobank.

Al enige jaren belegt ProCon haar middelen uitsluitend in triple-A fondsen. In de praktijk komt dit neer op het beleggen in staatsobligaties. Het rendement hiervan is evenredig met het risico dat eraan verbonden is: zeer laag.

Daarnaast heeft ProCon een beleggersrekening ondergebracht bij de Rabobank, waarop de eventuele dividend en vrijgevallen obligaties zijn of worden gestort. In 2023 zijn een aantal effectennota's afgelost en overgemaakt naar de beleggersrekening, dit heeft begin 2024 nogmaals plaatsgevonden met als gevolg dat er ProCon geen beleggingen meer heeft uitstaan. In onderstaand overzicht is de stand van zaken per 12 maart 2024 af te lezen.

Beleggingscategorieën	€	%
■ Liquiditeiten	€ 769.527,61	100,0%
Totaal	€ 769.527,61	100%

2.4.4 Allocatie middelen

ProCon hanteert bij de allocatie van middelen naar de scholen het uitgangspunt dat de bekostiging terecht komt bij de scholen waar deze ook voor bedoeld zijn. Het principe is dan 'geld volgt de leerling'.

De beperkte schaalgrootte van de organisatie leidt ertoe, dat een aantal onderwerpen vanuit het solidariteitsprincipe leidt tot een evenredige verdeling van de kosten. Hiermee voorkomen we onbalans tussen de scholen en situaties waarin een enkele school een groot nadeel ondervindt als gevolg van

incidentele/uitzonderlijke kosten. Dit houdt in de praktijk in, dat kosten die op stichtingsniveau binnenkomen maar voor alle scholen van toepassing zijn, worden geboekt op de bovenschoolse kostenplaats. Vanuit de PAB-bekostiging, wordt jaarlijks de afdracht vanuit de scholen naar bovenschools bepaald om deze ProConbrede kosten te dragen.

Het solidariteitsprincipe passen we toe op de volgende kosten:

- Ouderschapsverlof
De loonkosten van de betreffende medewerker worden op de kostenplaats bovenschools geboekt. Immers, een school met veel jonge leerkrachten heeft veelal vaker te maken met ouderschapsverlof. Op deze manier dragen alle scholen een steentje bij om deze kosten, die voor rekening van de werkgever komen, op te vangen. Jaarlijks wordt het gereserveerde bedrag opnieuw bepaald tijdens het opstellen van de meerjarenbegroting.
- Uitkeringsgerechtigden
De kosten die vanuit het UWV aan ons worden doorberekend vanwege uitkeringsgerechtigden (oud-werknemers van ProCon die een WW-uitkering hebben aangevraagd). Niet alle scholen hebben hiermee te maken. In 2023 is een te verwaarlozen bedrag van de gereserveerde gelden voor uitkeringsgerechtigden doorberekend vanuit het UWV.

Jaarlijks evalueren we, bij het opstellen van de begroting, of de solidariteitsregeling heeft gewerkt of dat de regeling aanpassing behoeft. Dit gebeurt in overleg met alle directeuren. Bovenschool worden onder andere de volgende uitgaven gedragen vanuit de afdracht PAB van de scholen:

- Personele lasten: loonkosten stafmedewerkers en bestuurder, ICT-ondersteuner, technisch medewerker, technisch coördinator, audittrainingen en nascholing.
- Huisvestingslasten van het bestuurskantoor.
- Administratie- en beheerslasten waaronder kantoorbenodigdheden, inzet externe AVG-deskundige en ICT regisseur, onderhoudsbeheer, uitbesteding administratie, bestuurs- en managementondersteuning en kosten GMR/Raad van Toezicht.

Een uitzondering hierop vormt de dotatie voor de voorziening onderhoud. Deze wordt op basis van het leerlingaantal bepaald en afgedragen naar bovenschools, waar alle kosten hiervoor worden geboekt op basis van het Meerjaren Onderhouds Plan.

Kijken we meer precies naar deze kosten, dan geeft het volgende overzicht inzicht in de formatie die daarbij hoort. Overigens is hierbij het beleid om de omvang van het bestuursbureau zo klein mogelijk te houden. Het drukken van deze kosten leidt ertoe, dat we de ontvangen middelen zoveel mogelijk direct voor de leerlingen kunnen inzetten.

2.4.5 Formatieve inzet bestuursbureau

Aantal FTE - BESTUURSBUREAU	Vorig jaar (T-1)	Verslagjaar (T)	T+1	T+2	T+3
Bestuur/management	0,5	0,33	0,8	0,8	0,8
Ondersteunend personeel *	1,79	3,24	3,85	3,30	3,30

**bestaande uit 3 stafmedewerkers, twee technisch medewerkers, inzet coördinator onderhoud, en een bovenschools ICT-ondersteuner.*

***Inzet bestuurder vanaf 1 augustus 2024 0,8 fte. Van 1 januari t/m 31 juli 2024 is er een interim bestuurder gedetacheerd.*

De formatieve inzet is exclusief het onderwijzend personeel dat in dienst is bij stichting ProCon maar specifiek wordt ingezet voor de vervangingspool (IJssepool). Tegenover deze kosten staan echter ook inkomsten omdat ProCon ook leerkrachten 'uitleent' aan andere besturen in de pool.

2.4.6 Corona

In 2023 hebben we kunnen werken met extra middelen die voor de scholen beschikbaar kwamen om de negatieve effecten van Corona op te vangen en achterstanden weg te werken. We zijn daarbij systematisch te werk gegaan door te starten met het vaststellen van de ontstane achterstanden. Daarna hebben we ze geanalyseerd en zijn er interventies bedacht die het beste zouden kunnen werken (daarbij baseerden we ons op meta-onderzoeken van Hattie). In de praktijk hebben we gebruik kunnen maken van een aantal onderwijsassistenten die met kleine groepen kinderen aan het werk zijn gegaan om op deelgebieden met extra aandacht de achterstanden zoveel als mogelijk weg te werken. Ook is een deel van de middelen besteed aan materiële zaken.

Tijdens Corona hebben we veel gebruik moeten maken van afstandsonderwijs; we deden dat via Teams. We hebben daarbij gemerkt, dat er minder controle mogelijk bleek op de effectiviteit en het rendement van het leren. Juist kinderen in wat lastiger thuissituaties hadden het moeilijk met het leren in de 'Coronatijd'.

2.5 Subsidies

2.5.1 Onderwijsachterstandsmiddelen

ProCon verdeelt de middelen voor het onderwijsachterstandenbeleid op grond van de schoolscores van het CBS. Deze toedeling past bij de werkwijze van ProCon en is als zodanig geen apart onderwerp van besluitvorming geweest tussen schooldirecties en het bestuur. De allocatie vindt plaats naar de school waaraan de onderwijsachterstandsmiddelen worden toegekend. Bij ProCon zijn dit: de K. Norelschool, de Anne de Vriesschool en 't Mozaïek.

ProCon wil elk kind evenveel kans geven op een succesvolle onderwijsloopbaan. Op stichtingsniveau werken wij vanuit een visie op leren waaraan verschillende kwaliteitskaarten gekoppeld zijn. Concreet werken wij in de scholen aan gelijke kansen door:

- het aanbod af te stemmen op de leerlingenpopulatie en aan te sluiten bij het (taal-)niveau en de onderwijsbehoeften van de leerlingen;
- tot en met minimaal groep vijf alle cruciale leerdoelen 1S/2F aan alle leerlingen aan te bieden via effectieve directe instructie (convergente differentiatie) en vervolgens de verrijkte of de geïntensiveerde aanpak toe te passen (divergente differentiatie).
- extra financiën beschikbaar te stellen voor de school met een hoog percentage NOAT-leerlingen
- samen te werken met ketenpartners die een bijdrage kunnen leveren aan een effectief onderwijsproces.

2.5.2 Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

De onderwijsinstellingen ontvangen over het schooljaar 2021/2022 een bedrag van € 701,16 en voor 2022/2023 € 500,- per leerling. Dit is voor alle vijf ProConscholen van toepassing. De subsidie is bedoeld om

onderwijsachterstanden als gevolg van Corona weg te werken. Scholen die veel met achterstanden te maken hebben en die bij het ministerie geregistreerd staan, krijgen hiervoor extra geld. Voor 2023 is deze extra subsidie toegekend 31 juli 2023 voor de K. Norelschool incl. NT2 (21K), de Anne de Vriesschool (4K) en 't Mozaïek (29K). Binnen de scholen is de inzet van middelen uitgebreid met medezeggenschap besproken en akkoord bevonden.

Evenals in 2022, is er in 2023 met name personele inzet op de subsidie geboekt. De baten en lasten op de NPO-subsidie zijn in de administratie inzichtelijk door het gebruik van een kostendrager. Zowel in 2022 als in 2023 is niet de volledig ontvangen NPO-bekostiging ingezet: de gelden die niet zijn opgemaakt worden in een bestemmingsreserve NPO geboekt. De (voorlopige) stand op balansdatum 31 december 2023 van de totale bestemmingsreserve NPO is ca. € 135.000,-. Omdat de NPO-subsidie schooljaar 2024-2025 ingezet mag worden, wordt er in 2024 en deels nog in 2025 een deel van de subsidie ingezet. Voor 2025 is dit alleen van toepassing voor de K. Norelschool in de vorm van formatie op ondersteuning. De resultaten, voor zover wij deze hard kunnen maken, zijn merkbaar op het welbevinden van leerlingen, vermindering van werkdruk voor personeel, meer ruimte voor sociaal-emotionele aspecten en begeleiding op lees-taal ontwikkeling. De NPO-middelen zijn niet bovenschools ingezet. In totaal is er ca. 17% van de ontvangen NPO-subsidie uitgegeven aan de inhuur van personeel niet in loondienst (via de vervangingspool waar ProCon bij aangesloten is).

2.5.3 Professionalisering en begeleiding startende leerkrachten en schoolleiding

In de afgelopen periode hebben we met de aanstelling van schoolopleiders binnen ProCon beter zicht gekregen op het functioneren van de nieuwe medewerkers. Door middel van begeleiding hebben we ervoor gezorgd dat de medewerkers optimale mogelijkheden krijgen om zich te ontwikkelen.

ProCon kan na afloop van de contractperiode van een medewerker, gebaseerd en gefundeerd op de opgedane ervaringen en de waargenomen ontwikkeling, een zo goed mogelijk besluit nemen over een arbeidsvervolg bij ProCon. Omdat de schoolopleiders een coachende rol hebben, krijgen we een goed beeld van de nieuwe collega's. Om met adequate feedback de ontwikkelingen te stimuleren, zijn er lesbezoeken met nagesprekken per jaar geweest. Ook hebben we daarin de ontwikkeling/voortgang, de leerpunten en de verzamelde feedback aan de orde laten komen. Het verzorgen van intervisie voor deze leerkrachten is van belang om de groei en het gezamenlijk leren verder te stimuleren en op vragen antwoorden te krijgen.

ProCon heeft veel aandacht voor de begeleiding van startende leraren. We bieden extra training rondom voor starters belangrijke thema's als oudergesprekken en groepsdynamiek. We organiseren intervisiebijeenkomsten. Elke starter krijgt een coach in de eerste twee jaren na indiensttreding. Deze goede begeleiding beperkt de uitstroom van onze startende leraren en verhoogt de kwaliteit van lesgeven. Ditzelfde geldt ook voor directeurs. Wij willen directeurs die in dienst treden bij de ProCon graag een goede start geven. Wanneer de nieuwe directeur ook startend directeur is, is er ook aandacht voor coaching op de vakinhoud (naast kennismaking met ProCon, school en systemen). Elke nieuwe directeur krijgt een DO-maatje waarmee in de eerste 6 weken in ieder geval wekelijks contact is en daarna contact naar behoefte.

ProCon stimuleert ambitieuze en talentvolle leraren. Een aantal leerkrachten krijgt, na een selectiegesprek, de mogelijkheid voor het volgen van de schoolleidersopleiding. Daarnaast wil het bestuur dat de organisatieontwikkeling en de ontwikkeling van de medewerkers elkaar kunnen versterken. Naast

begeleiding door het bestuur worden de deelnemers gestimuleerd om elkaar te ondersteunen. Er wordt veel geïnvesteerd in coaching en begeleiding van medewerkers binnen ProCon.

Toekomstige collega's

Jaarlijks biedt ProCon ruimte aan een aantal studenten, met name vanuit de Partnerschappen met de KPZ, Windesheim en Saxion. Elke school heeft een opgeleide interne opleidingscoördinator en alle (nieuwe) leerkrachten volgen intern een mentorentraining. We werven daarnaast actief talent van buiten het onderwijs en faciliteren ondersteuners met ambitie om een lesbevoegdheid te halen.

2.5.4 Impuls en innovatie bewegonderwijs

Eind december 2021 is de aangevraagde subsidie impuls en innovatie bewegingsonderwijs voor een bedrag van € 67.500,-- toegekend aan de 5 ProConscholen. In het plan is verwoord, dat het doel is om de schoolomgeving zo in te richten dat buitenspelen voor, onder, tussen en na schooltijd gestimuleerd wordt en er door middel van bewegend leren educatieve doelen van binnen naar buiten gehaald kunnen worden.

Er worden extra speel- en bewegementen gecreëerd, naast de lessen bewegingsonderwijs en buitenspelen door zoveel mogelijk optimaal gebruik te maken van de schoolomgeving.

Een procesbegeleider heeft per school via een kwaliteitsscan onderzocht waar de school staat als het gaat om bewegen in en om de school. Daarnaast is de procesbegeleider ingezet om op de scholen extra bewegementen te realiseren en te borgen door middel van een derde gymles op het plein, meer te bewegen in de klas en tijdens de lessen.

't Mozaïek werkt met de methodiek van Beweeg Wijs:

De inzet van Beweeg Wijs op het speelplein heeft als doel om kinderen meer en beter te laten spelen in pauzes en in de vrije tijd. Dit betekent voor kinderen meer beweging, minder conflicten en meer plezier. Voor het schoolteam betekent het een stuk ontzorging, omdat zij minder conflicten hoeven op te lossen. Het betekent ook een beter gebruik van het plein en dat bewegend leren- en educatieve doelen naar buiten (in beweging) gehaald worden.

De leerkrachten worden geïnstrueerd hoe zij zelf bewegend rekenen en andere activiteiten kunnen organiseren. Het doel is dat de leerkrachten zelfstandig bewegingslessen kunnen ontwerpen, gericht op de eigen onderwijsinhoud van de aangeboden rekendoelen.

De ondersteuning voor Beweeg Wijs wordt zowel door de procesbegeleider als door een gespecialiseerd schoolbegeleider op het gebied van bewegen en rekenen uitgevoerd.

De themadagen bewegend leren zullen ProCon breed worden opgepakt.

Doelen die voortkomend uit het subsidieplan:

- Bewegend rekenen: alle vijf scholen volgen een training. Alle teams worden opgeleid om bewegend rekenen te kunnen geven. In 2023 zijn er vervolgtrainingen en worden de pleinen aangepast.
- Het implementatieproces Beweeg Wijs op 't Mozaïek is goed gestart en loopt door.
- De gymlessen op de WG vd Hulstschool zijn aangevuld qua uren en voorzien nu in het vereiste aantal.

Ontwikkelingen in schooljaar 2023

De gymuren van de WG vd Hulstschool voor de groepen 5 en 6 zijn onderwerp van aandacht, want een de te behalen noMRuren staan onder druk. De K. Norelschool en Anne de Vries hebben een eigen rekenplein ontworpen. Op 't Mozaïek is het hele schoolplein aangepast voor Beweeg Wijs en voor bewegend rekenen. Volgens een planning door de rekencoördinatoren worden buitenlessen rekenen ingezet in het lesprogramma.

2.5.6 Zij-instroom

In maart en juli 2023 is er 2x een subsidie toegekend voor zij-instroomtrajecten van twee leerkrachten, de één op de WG van de Hulstschool en de ander op de Anne de Vries. Onder het G1 model, verderop in deze jaarrekening, is aangegeven dat de trajecten nog gaande zijn. Eén van de zij-instromers heeft reeds een vast dienstverband bij ProCon als vakleerkracht beweegonderwijs.

In december 2023 is er nog een aanvraag op de subsidie zij-instroom ingediend, waarop ProCon in januari 2024 een toekenning vanuit Duo heeft ontvangen.

In 2019 is er een leerkracht op de Anne de Vries gestart met het zij-instroomtraject, waarbij ProCon hier wel melding van heeft gemaakt, maar heeft verzuimd om in de voorgaande jaarrekeningen aan te geven dat deze medewerker eind augustus 2021 de opleiding positief heeft afgerond en gelijk aansluitend daaraan in vaste dienst is aangesteld.

2.5.7 Nieuwkomersbekostiging

In 2023 is er in totaal € 464.235,- aanvullende bekostiging voor asielzoekers- en vreemdelingskinderen ontvangen. Dit betreft zowel subsidie voor de leerlingen in de taalklassen (zie onder) als leerlingen in het reguliere onderwijs binnen ProCon.

Waar ProCon begin 2022 het onderwijs verzorgde aan één NT2-klas, zijn er gedurende 2022 4 NT2-groepen bijgekomen, in totaal 5 groepen, mede als gevolg van de opvang Oekraïense vluchtelingen. Op deze groepen is formatie ingezet die onder andere is bekostigd vanuit de aanvullende bekostiging asielzoekers- en vreemdelingskinderen. Daarnaast zijn er ook een aantal asielzoekers- en vreemdelingskinderen binnen het regulier onderwijs van de stichting ondergebracht.

Er werken 25 bevlogen teamleden bij de taalklassen. In de groepen werken leerkrachten en ondersteuners intensief samen. Zij zorgen ervoor dat de leerlingen elke dag met veel plezier naar school toe komen. Het onderwijsteam is toegerust op NT2-onderwijs, waarin lesgeven aan anderstaligen centraal staat. Naast de leerkrachten en ondersteuners is er een intern begeleider en een kwaliteitsmedewerker betrokken bij de taalklassen. De intern begeleider ondersteunt de leerkrachten en kijkt mee naar de vorderingen van de leerlingen en speelt een rol bij een goede doorstroom naar het reguliere onderwijs. De directie van de taalklassen bestaat uit een directeur voor 1 dagdeel in de week en een adjunct-directeur, die drie dagen werkt. Zij geven samen leiding aan de organisatie. Zie tevens 3.1.2.

2.6 Risico's en risicobeheersing

2.6.1 Intern risicobeheersingssysteem

In 2020 heeft ProCon voor het eerst ervaring opgedaan met een risicobeheersingssysteem. Aan de hand van een overzicht van de in kaart gebrachte risico's is een inschatting gemaakt van de hoogte van de bedragen en de kans dat een risico werkelijkheid zou kunnen worden. In overleg met de Raad van Toezicht is vastgesteld, dat de som van de risico's gedekt zou kunnen worden uit de reserves. In de praktijk hebben de risico's zich

niet voorgedaan, integendeel, door een meevaller in de bekostiging is er feitelijk sprake geweest van een omgekeerde situatie. In het volgende overzicht is voorbeeldmatig te zien hoe risico's het afgelopen jaar in kaart zijn gebracht en besproken en gedeeld met de Raad van Toezicht en de GMR. Zoals aangegeven is in 2022 gestart met de inzet van Dyade, die met behulp van een tool de risico's van de stichting in beeld heeft gebracht. Bespreking van de opgeleverde rapportages heeft geen aanpassing van het beleid tot gevolg gehad. Voor een nadere duiding verwijzen we graag naar de volgende alinea's.

2.6.2. Maatregelen naar aanleiding van de risicoanalyse

- *Vermogenspositie*

Onder andere naar aanleiding van de bevindingen van onderzoekcommissie Don en de diverse codes voor goed bestuur is er binnen het onderwijsveld steeds meer aandacht gekomen voor het in kaart brengen van de risico's die een onderwijsinstelling loopt. Door deze risico's te benoemen en de kans en de impact hiervan in te schatten wordt het bewustwordingsproces binnen de organisatie sterk vergroot. Hierdoor is het ook mogelijk om (gezamenlijk) na te denken over maatregelen die getroffen kunnen worden om de risico's te mitigeren. Een risicoanalyse kan daarnaast ook gebruikt worden voor het beoordelen en onderbouwen van de vermogenspositie. Het berekenen van de risicobuffer is met name gericht op de bufferfunctie van het eigen vermogen.

Vanuit de risicoanalyse komen op de verschillende aandachtsgebieden veel risico's naar voren. De meeste risico's betreffen reguliere onzekerheden in de bedrijfsvoering waarvoor geen risicobuffer aangehouden hoeft te worden. Zoals bijvoorbeeld kosten voor vervanging door ziekte of zwangerschapsverlof. Deze onzekerheden zijn tot een bepaald niveau min of meer constant en worden in de meerjarenbegroting opgenomen.

- *Risico's in beeld*

De risicoscan van Dyade heeft de meest voorkomende risico's in ProCon per aandachtsgebied in beeld gebracht. De vragen in de risicoscan zijn beantwoord door meerdere functionarissen zodat de risico's in ieder aandachtsgebied door meerdere functionarissen zijn beoordeeld. Aan de hand van de ingevulde vragenlijsten zijn de risico's in kaart gebracht en is geanalyseerd welke impact het risico heeft als het zich voordoet. Hoog wil zeggen dat het risico een grote impact heeft en dat het risico, als het zich voordoet, zowel financiële gevolgen heeft en tevens ook gevolgen voor het imago. Gemiddeld wil zeggen dat het risico, als het zich voordoet, financiële gevolgen heeft of gevolgen heeft voor het imago. Laag wil zeggen dat het risico, als het zich voordoet, geen gevolgen heeft.

Volgens de ingevulde risicoscan heeft ProCon alle risico's afgedekt door een of meer beheersmaatregelen waardoor er sprake is van netto risico's.

- *Onderwijs en kwaliteit*

De kwaliteit van het onderwijs is de belangrijkste prioriteit van Stichting ProCon. Scholen worden intern en extern beoordeeld op de kwaliteit. Ouders selecteren een school op basis van het pedagogische klimaat, (soms) onderwijsconcept, nabijheid/bereikbaarheid en de onderwijsresultaten. De Inspectie van het onderwijs ziet toe op de onderwijskwaliteit. De onderzoeksrapporten van de inspectie geven aan dat de kwaliteit van het onderwijs bij Stichting ProCon over het algemeen op orde is. De kans dat de Inspectie de school als (zeer) zwak beoordeeld wordt als gemiddeld tot laag beschouwd. Er zijn adequate maatregelen genomen om dit risico af te dekken.

Om de kwaliteit te kunnen blijven waarborgen, is onderwijsvernieuwing een belangrijk onderwerp. Om aantrekkelijk te zijn voor nieuwe leerlingen en te voldoen aan de eisen van het ministerie is voortdurende

vernieuwing van het onderwijs noodzakelijk. Er is sprake van verschillende regionale en landelijke initiatieven om onderwijsvernieuwing vorm te geven. Hiervoor worden ook regelmatig specifieke subsidies beschikbaar gesteld. Uit de risicoscan blijkt dat Stichting ProCon voldoende aandacht heeft voor onderwijsvernieuwing en in staat is om onderwijsvernieuwing te realiseren.

De kans dat een risico in het aandachtsgebied onderwijs en kwaliteit zich voordoet wordt gemiddeld tot laag ingeschat. Alle risico's zijn afgedekt door een of meer beheersmaatregelen.

- *Personeel*

ProCon wil een aantrekkelijke werkgever zijn voor haar (toekomstige) werknemers. Medewerkers maken immers dagelijks – werkend met de leerlingen – het verschil. De druk op leerkrachten neemt echter toe: het onderwijs is veeleisender geworden en het aantal vraagstukken/uitdagingen voor leerkrachten groeit. Tegelijkertijd is er een (groeïend) tekort aan leerkrachten op de arbeidsmarkt. Het wordt dus moeilijker om leerkrachten te vinden en te binden. ProCon werkt dan ook in toenemende mate met vaste contracten en investeert in de persoonlijke ontwikkeling van leerkrachten

Binnen Stichting ProCon is er veel aandacht voor de kwaliteit en de professionalisering van personeel. In de begroting is een toereikend scholingsbudget beschikbaar. Stichting ProCon heeft voor al haar medewerkers E-Wise ingekocht, een digitale voorziening waarmee een keur aan korte trainingen wordt aangeboden op een groot aantal inhoudelijke gebieden. Elke leerkracht volgt een aantal van deze modules die deels worden voorgeschreven door de directeur en/of bestuurder en deels naar eigen inzicht kunnen worden gekozen. Daarnaast organiseert elke school zelf trainingen die passen bij de behoeften van het team of individuele teamgenoten.

Er is een gestructureerd systeem van functioneringsgesprekken. Het personeelsbeleid wordt gemonitord in de gesprekken met nieuwe medewerkers die op het punt staan om bij ProCon in dienst te komen en in de bespreking van de (voortgang van) de uitvoering van de jaarplannen van de scholen.

Ziekteverzuim van medewerkers is een belangrijk risico voor de continuïteit en kwaliteit van het onderwijs. Het ziekteverzuim wordt per school gemonitord samen met de arbo-dienstverlener.

Stichting ProCon is eigen risicodragers voor het Vervangingsfonds en heeft voor het risico van vervanging van ziekteverzuim een stelpost opgenomen in de begroting, op basis van een percentage van de loonkosten. Dit percentage is gebaseerd op het ziekteverzuimpercentage over het voorgaande kalenderjaar.

Er wordt bij ProCon goed personeelsbeleid gevoerd en de kans dat een risico in het aandachtsgebied personeel zich voordoet wordt gemiddeld tot laag ingeschat. Alle risico's zijn afgedekt door een of meer beheersmaatregelen.

- *Financiën*

ProCon heeft een gezonde vermogenspositie. Om dit te behouden is zowel een zorgvuldig financieel beleid als een verantwoord treasurybeleid nodig: beheersing, verantwoording en toezicht zijn hierbij de belangrijkste kernwoorden. Uitgangspunt is dat elke school ervoor zorgt dat haar eigen financiële huishouding op orde is. ProCon zorgt ervoor dat de financiële ratio's minimaal voldoen aan de eisen die door de overheid worden gesteld.

De kans dat een risico in het aandachtsgebied financiën zich voordoet wordt gemiddeld tot laag ingeschat. Alle risico's zijn afgedekt door een of meer beheersmaatregelen.

- *Huisvesting en ICT*

Op basis van een geobjectiverde schouw (door een externe ter zake kundige partij) wordt jaarlijks de stand op gemaakt van het benodigde onderhoud aan de scholen. Het meerjaren onderhoudsplan is hiervoor de

onderlegger. Voor medewerkers en leerlingen van de stichting is een gedragscode ICT van toepassing die er op gericht is het gebruik van ICT binnen de stichting veilig, snel en betrouwbaar te houden.

De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) geeft regels en verplichtingen ten aanzien van het verwerken van persoonsgegevens. Een van deze verplichtingen is dat schoolbesturen verplicht zijn om een functionaris voor de gegevensbescherming (FG) aan te stellen. De belangrijkste taak van de FG is dat deze onafhankelijk toezicht en controle houdt op de naleving van de wijze waarop door de organisatie met persoonsgegevens wordt omgegaan. ProCon heeft er voor gekozen om het functionaris schap onder te brengen bij PEP onderwijsadvies. De kans dat een risico in het aandachtsgebied huisvesting en ICT zich voordoet wordt gemiddeld tot laag ingeschat. Alle risico's zijn afgedekt door een of meer beheersmaatregelen.

- *Bestuur en organisatie*

Binnen de stichting wordt de functiescheiding tussen bestuur en intern toezicht geregeld door onderbrenging van de functies van bestuur en intern toezicht in twee verschillende organen van het bevoegd gezag. Er is gekozen voor een organieke scheiding tussen besturen en toezicht houden (two tiermodel) waarbij:

- de functie van bestuur ligt bij de bestuurder;
- de functie van intern toezicht ligt bij de raad van toezicht.

Het bestuur heeft de Code Goed Bestuur van de PO-raad vastgesteld en er zijn geen afwijkingen van die code. De kans dat een risico in het aandachtsgebied bestuur en organisatie zich voordoet wordt gemiddeld tot laag ingeschat. Alle risico's zijn afgedekt door een of meer beheersmaatregelen.

Er zijn geen indicaties dat Stichting ProCon niet voldoet aan wet- en regelgeving.

- *Samenvatting risico's*

In alle aandachtsgebieden wordt de kans dat een risico zich voordoet gemiddeld tot laag ingeschat. Tevens zijn alle risico's adequaat afgedekt volgens de risicoscan van Dyade. Op basis van de risicoscan zijn er dan ook geen uitzonderlijke (onverwachte) risico's waarvoor een kwantitatieve inschatting gemaakt moet worden. Er zijn geen financiële risico's in de aandachtsgebieden gevonden die niet opgevangen kunnen worden in de (meerjaren)begroting waardoor er derhalve geen extra buffer voor nodig is.

3. Verantwoording financiën

Dit hoofdstuk bevat de verantwoording over de financiële staat van het bestuur. Het geeft de belangrijkste financiële gegevens weer en is los van de jaarrekening te lezen. De eerste paragraaf gaat in op ontwikkelingen in meerjarig perspectief, de tweede paragraaf geeft een analyse van de staat van baten en lasten en de balans en in de laatste paragraaf komt de financiële positie van het bestuur aan bod.

3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

Leerlingen op 1 februari

	Vorig jaar (T-1) 1 feb	Verslagjaar (T) 1 feb	T+1	T+2	T+3
Aantal leerlingen*	896	896	904	910	910

* Dit is inclusief de NT2 leerlingen

De leerlingaantallen per school per 1 februari 2023 zijn als volgt:

Naam school	Plaats	Aantal leerlingen
K. Norel incl. 11 leerlingen NT2	Epe	124
WG v.d. Hulst	Epe	151
Anne de Vries	Epe	159
't Mozaïek	Vaassen	226
De Violier	Vaassen	236

Voor de ProConscholen is een stabilisatie van het aantal leerlingen te zien, met op termijn zelfs een kleine groei. De krimp hebben we inmiddels achter ons gelaten en 'golft' nu door het voortgezet onderwijs. ProCon heeft met de andere schoolbesturen in de gemeente afgesproken om te streven naar zoveel mogelijk stabilisatie van de aantallen leerlingen en de verdeling ervan over de scholen. Dit voorkomt dat er onnodige huisvestingsvraagstukken ontstaan die veel energie en geld vergen dat niet aan onderwijs kan worden uitgegeven.

3.1.2 NT2 - Nieuwkomers

In de gemeente waar onze scholen staan wordt, in samenwerking met schoolbesturen en gemeente een nieuwkomersbeleid gevoerd. Dit beleid beschrijft een passend onderwijsaanbod aan statushouders. ProCon is voor de gemeente en de schoolbesturen binnen de gemeente regievoerder op dit terrein en verzorgt voor deze partners vanuit de K. Norelschool het NT2-aanbod.

In 2019 is de NT2-klas verplaatst van de Van der Reijdschool naar de K. Norelschool. Deze integratie maakt het mogelijk om de NT2-ontwikkelingen van dichtbij te volgen. De kinderen leren ook beter samen te spelen met andere kinderen waardoor inclusiviteit ontstaat en de taalontwikkeling op een natuurlijke manier gestimuleerd wordt. Intussen is er ook een samenwerking met de gemeente Heerde op gang gekomen waardoor de NT2-klas naast kinderen uit de gemeente Epe, ook aan kinderen uit de gemeente Heerde plaats biedt.

Vanaf mei zijn er Oekraïense kinderen aan de taalklassen toegevoegd waardoor ProCon ultimo 2022 aan ruim 60 leerlingen in haar vijf taalklassen onderwijs gaf.

De opschaling heeft de nodige voeten in aarde gehad, maar dankzij de prettige en effectieve samenwerking met de gemeenten Epe en Heerde, het vlot kunnen werven van enthousiaste en gedreven leerkrachten en

onderwijsassistenten voor de extra taalklassen en de inzet van een adjunct-directeur die we hiervoor hebben kunnen aantrekken, verloopt het onderwijs naar wens, gegeven de beperkingen en problematiek. ProCon is in nauw overleg om ook hier continu te zoeken naar manieren om beter onderwijs en een betere integratie van deze kinderen in onze samenleving mogelijk te maken. Ook met andere schoolbesturen en schooldirecteuren in het gebied tussen Vaassen en Wapenveld is er overleg met als doel de inclusie van deze kinderen mogelijk te maken.

Zie ook onder 2.5.7: bekostiging nieuwkomers.

4. Financieel beleid

4.1 Balans per 31 december 2023 en toelichting

Onderstaand is de balans van 31 december 2023 opgenomen. Deze is vergeleken met de balans van 31 december 2022. Na de balans volgt een korte toelichting op de belangrijkste wijzigingen in de balans.

Financiële positie op balansdatum

Activa	31-12-2023	31-12-2022	Passiva	31-12-2023	31-12-2022
Materiële vaste activa	€ 1.219.761	€ 1.073.055	Eigen vermogen	€ 1.338.831	€ 1.723.973
Financiële vaste activa	€ 14.950	€ 76.917	Voorzieningen	€ 678.742	€ 443.220
Vorderingen	€ 427.576	€ 470.709	Kortlopende schulden	€ 987.096	€ 783.595
Kortlopende effecten	€ 50.209	€ 50.277			
Liquide middelen	€ 1.292.173	€ 1.279.830			
Totaal activa	€ 3.004.669	€ 2.950.788		€ 3.004.669	€ 2.950.788

4.1.1 Toelichting op de balans

Activa

Materiële vaste activa

In 2023 is € 292.000 geïnvesteerd in materiële vaste activa. Er is met name geïnvesteerd in meubilair, nl. € 162.000. Daarnaast is geïnvesteerd in ICT-middelen, leermiddelen en zonwering. De in de jaarrekening van 2022 als vooruitbetaalde materiële vaste activa opgenomen investeringen zijn in 2023 in gebruik genomen. Dit betrof zonnepanelen en een ventilatie-installatie.

De afschrijvingslasten bedroegen € 146.000. De investeringen waren € 146.000 hoger dan de afschrijvingslasten. De boekwaarde van de materiële vaste activa is met dat bedrag toegenomen.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaan op 31 december 2023 alleen nog uit betaalde waarborgen. De effecten van de European Investment Bank zijn overgeheveld naar de kortlopende effecten omdat deze in 2024 zullen worden afgelost.

In 2023 zijn per saldo 77 chromebooks, waarvoor een waarborg was betaald, ingeleverd. De betaalde waarborgen zijn daardoor afgenomen en bedragen op 31 december € 15.000. In totaal staat voor 100 chromebooks een waarborg uit.

Vorderingen

De vorderingen zijn in totaal € 43.000 lager dan op 31 december 2022.

Op 31 december 2022 was er met name sprake van vorderingen op de gemeentes in het kader van de huisvesting. Deze zijn in 2023 voor het grootste deel voldaan. In 2023 zijn nieuwe vorderingen op de gemeentes ontstaan. Dit betreft met name het onderwijs aan de NT2-leerlingen en een vordering wegens de huisvestingslasten.

Op 31 december is er ook een vordering op het ministerie. Dit betreft de bijzondere bekostiging opvang asielzoekersleerlingen. Deze vordering is lager dan op 31 december 2022.

De andere vorderingen en overlopende activa zijn in omvang toegenomen. Met name de vooruitbetaalde kosten zijn sterk gestegen. Aan de vorderingen zijn geen risico's verbonden, waardoor geen voorziening wegens mogelijke oninbaarheid is opgenomen.

Kortlopende effecten

Zoals bij de financiële vaste activa is beschreven zijn effecten met een waarde van € 50.000 naar de kortlopende effecten overgeheveld. Deze zullen in 2024 worden afgelost. De effecten die op 31 december 2022 op de balans stonden zijn in 2023 afgelost. De omvang van de kortlopende effecten is ongeveer gelijk gebleven.

Liquide middelen

De omvang van de liquide middelen is met € 12.000 gestegen. Gezien het negatieve resultaat zou een daling meer voor de hand hebben gelegen. De stijging komt onder andere door de toevoegingen aan de voorzieningen. Deze hebben wel invloed op het resultaat, maar zorgen niet voor een uitstroom van liquide middelen. De lagere vorderingen en de hogere kortlopende schulden hadden ook een gunstige invloed. Deze hebben geen invloed op het resultaat, maar wel een tijdelijke invloed op de omvang van de liquide middelen. In het kasstroomoverzicht wordt nader ingegaan op de ontwikkeling van de liquide middelen.

Passiva

Eigen vermogen

Het negatieve resultaat van € 386.000 is ten laste van het eigen vermogen gebracht. Bij de resultaatverdeling is € 393.000 te laste van de algemene publieke reserve gebracht. De algemene reserve bedraagt op 31 december 2023 € 941.000.

De stichting heeft drie bestemmingsreserves. Aan deze drie reserves is bij de resultaatverdeling in totaal € 8.000 toegevoegd.

- bestemmingsreserve NPO
In 2021 is de bestemmingsreserve NPO (Nationaal Programma Onderwijs) gevormd. Aan deze reserve is verschil tussen de ontvangen NPO-subsidie en de al ingezette subsidie toegevoegd. In totaal ging het in 2023 om € 4.000. De bestemmingsreserve heeft op 31 december 2023 een saldo van € 135.000. De bestemmingsreserve is gevormd om een goed beeld te hebben van de omvang van de nog niet ingezette subsidie, waardoor duidelijk is hoeveel middelen nog kunnen worden ingezet. Hierdoor kan ook beter verantwoording worden afgelegd over de inzet van de middelen.
- bestemmingsreserve nulmeting
Deze bestemmingsreserve is ontstaan bij de invoering van de lumpsumbekostiging. De op dat moment aanwezige materiële vaste activa is tegen boekwaarde opgenomen in de administratie. Hier is de bestemmingsreserve nulmeting tegenover gezet. De reserve is bedoeld ter dekking van de afschrijvingslasten van de betreffende materiële vaste activa en heeft daarmee een eindig karakter. Deze afschrijvingslasten bedroegen in 2023 € 600. Dit bedrag is ten laste van de reserve gebracht. De reserve bedraagt op 31 december 2023 € 1.000.
- algemene reserve privaat
De private reserve is in 2018 gevormd en betreft de exploitatie van het gebouw Bartje dat eigendom is van de stichting. In 2023 was er een positief resultaat betreffende de exploitatie van het gebouw. Bij de resultaatverdeling is dat positieve resultaat van € 5.000 aan de private reserve toegevoegd. Deze bedraagt op 31 december 2023 € 261.000.

Vorzieningen

De stichting heeft drie voorzieningen, een jubileumvoorziening, een voorziening langdurig zieken en een onderhoudsvoorziening.

De jubileumvoorziening is bedoeld ter dekking van de gratificaties bij een 25- of 40-jarig dienstverband. In 2023 is € 4.000 aan jubileumgratificaties betaald. Dit bedrag is aan de voorziening onttrokken. Door de hogere rente was de voorziening hoog genoeg om toekomstige jubileumgratificaties te dekken. Er hoefde daardoor geen middelen aan de voorziening te worden toegevoegd. Er kon een zeer beperkt bedrag uit de voorziening vrijvallen. De voorziening bedraagt op 31 december 2023 € 54.000.

In 2023 is de voorziening voor langdurig zieken gevormd. Deze voorziening is bedoeld om de loonkosten te dekken van de medewerkers die naar verwachting na twee jaar ziekte ontslag krijgen. Aan de voorziening is € 148.000 toegevoegd.

De voorziening groot onderhoud is bedoeld ter egalisatie van de lasten van het groot onderhoud. In 2023 is op basis van het meerjarenonderhoudsplan € 134.000 aan de voorziening toegevoegd. Aan de voorziening is € 43.000 onttrokken wegens uitgevoerde werkzaamheden. Dit betrof onder andere schilderwerk, vervanging deuren en vervanging vloeren toiletten. De voorziening bedraagt op 31 december 2023 € 476.000.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden bestaan voor 62% uit salaris gebonden schulden. Dit zijn de af te dragen loonheffing en pensioenpremies over december en het nog te betalen vakantiegeld over de periode juni-december 2023. Deze schulden worden eind januari en eind mei 2024 betaald. De salaris gebonden schulden bedragen in totaal € 609.000 en zijn € 29.000 hoger dan de salaris gebonden schulden op 31 december 2022. De stijging wordt veroorzaakt door de hogere salarissen.

In totaal zijn de kortlopende schulden € 204.000 hoger dan op 31 december 2022. In 2023 is de aanvullende vergoeding voor de verbetering van de basisvaardigheden ontvangen. Hiervan is € 174.000 als vooruit ontvangen subsidie opgenomen bij de kortlopende schulden. Bij de andere kortlopende schulden was er sprake van beperkte verschillen.

4.1.2 Analyse resultaat

De begroting van 2023 liet een negatief resultaat zien van € 195.000. Het uiteindelijke resultaat is € 385.000 negatief. Het resultaat is derhalve € 190.000 negatiever dan begroot.

Dit lagere resultaat komt voor een belangrijk deel door de voorziening voor langdurig zieken die moest worden gevormd. Daarnaast waren de overige materiële lasten veel hoger dan begroot, onder andere door de lasten van het fusietraject.

In de volgende paragraaf wordt verder ingegaan op de verschillen tussen de realisatie en de begroting van 2023 en de verschillen tussen de realisatie van 2023 en 2022.

4.1.3 Analyse realisatie 2023 versus realisatie 2022 en realisatie 2023 versus begroting 2022

Onderstaand is de staat van baten en lasten voor het kalenderjaar 2023 opgenomen. De gerealiseerde baten en lasten zijn vergeleken met de begrote baten en lasten voor het kalenderjaar 2023 en gerealiseerde baten en lasten in het kalenderjaar 2022.

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Vershil	Realisatie 2022	Vershil
Baten					
Rijksbijdragen OCenW	7.679.480	6.799.692	879.788	7.100.199	579.281
Overige overheidsbijdragen	310.046	397.247	-87.201	161.193	148.853
Overige baten	158.942	54.412	104.530	184.386	-25.444
Totaal baten	8.148.468	7.251.351	897.117	7.445.778	702.690
Lasten					
Personele lasten	7.086.004	6.179.070	-906.934	6.280.168	-805.836
Afschrijvingen	145.720	164.480	18.760	126.142	-19.578
Huisvestingslasten	542.597	461.330	-81.267	442.846	-99.751
Overige lasten	767.989	641.475	-126.514	694.877	-73.112
Totaal lasten	8.542.310	7.446.355	-1.095.955	7.544.033	-998.277
Saldo baten en lasten	-393.842	-195.004	-198.838	-98.255	-295.587
Financiële baten en lasten					
Financiële baten	10.158	-	10.158	3.647	6.511
Financiële lasten	1.458	400	-1.058	4.972	3.514
Totaal financiële baten en lasten	8.700	-400	9.100	-1.325	10.025
Totaal resultaat	-385.142	-195.404	-189.738	-99.580	-285.562

4.1.4 Toelichting op de staat van baten en lasten

Rijksbijdragen OCenW

De rijksbijdragen bestaan uit de reguliere en de overige subsidies van het ministerie van OCenW en de vergoeding van het samenwerkingsverband. Deze waren samen € 880.000 hoger dan begroot.

- De reguliere rijksbijdragen zijn in 2023 met ongeveer 5% gestegen door de verhoging van de normbedragen. Hierdoor waren de reguliere rijksbijdragen € 240.000 hoger dan begroot.
- De overige subsidies waren € 612.000 lager dan begroot. Dit komt met name bijzondere bekostiging opvang asielzoekersleerlingen. Deze was niet begroot aangezien deze moeilijk is in te schatten en aangezien deze grotendeels wordt verrekend met de gemeente in de gemeentelijke bijdragen voor het NT2-onderwijs. Deze bekostiging bedroeg in totaal € 574.000. Daarnaast was er sprake van een niet begrote aanvullende subsidie voor de verbetering van de basisvaardigheden reken en taal en zijn enkele kleinere subsidies ontvangen. Alleen de groeibekostiging was lager dan begroot.
- De vergoeding van het samenwerkingsverband was € 28.000 hoger dan begroot. De ontvangen vergoeding per leerling was hoger dan begroot.

De rijksbijdragen 2023 zijn niet goed te vergelijken met de rijksbijdragen door de gewijzigde bekostigingssystematiek. In totaal waren de rijksbijdragen € 579.000 hoger dan in 2022.

- De reguliere rijksbijdragen waren € 509.000 hoger dan in 2022. Dit komt door de verhoging van de normbedragen in 2023. In 2022 is door de overgang naar de nieuwe bekostigingssystematiek de laatste vijf maanden van het jaar minder personele bekostiging ontvangen door het betalingsritme, hetgeen het verschil met 2023 nog groter maakt.
- De overige subsidies waren € 54.000 hoger dan in 2022. Dit komt met name door de hogere vergoeding bijzondere bekostiging opvang asielzoekersleerlingen. Deze was € 228.000 hoger dan in 2022 door een hogere instroom van asielzoekersleerlingen. Daarnaast is een hogere vergoeding voor het wegwerken van onderwijsachterstanden ontvangen. Dat de totale overige subsidies ondanks deze hogere subsidies maar € 54.000 hoger waren dan in 2022 komt door de NPO-bekostiging. In 2023 is maar zeven maanden NPO-subsidie ontvangen en in was dat het hele jaar 2022 het hele jaar. Dat zorgde voor € 200.000 lagere NPO-subsidie.
- De vergoeding van het samenwerkingsverband was € 16.000 hoger dan de vergoeding in 2022 door een hoger bedrag per leerling.

Overige overheidsbijdragen

Het totaal aan ontvangen bijdrage door de gemeente is € 87.000 lager dan begroot. De gemeente vergoed de lasten van het onderwijs aan de zgn. NT2-leerlingen. In de begroting was uitgegaan van het volledig dekken van het tekort van het onderwijs aan de leerlingen door de diverse gemeentes. Ondanks het hogere dan begrote aantal leerlingen waar onderwijs aan moest worden gegeven kon de gemeentelijke vergoeding lager zijn dan begroot. Dit komt door de aanvullende bekostiging vanuit het ministerie. Hiermee kon een groot deel van de lasten worden gedekt.

Door het hogere leerlingaantal, was de vergoeding wel € 149.000 hoger dan in 2022.

Overige baten

In de begroting was bij de overige baten rekening gehouden met verhuurbaten en detacheringsbaten. De verhuurbaten kwamen goed overeen met de begrote baten evenals de ontvangen schoolgelden. Beiden waren hoger dan begroot. De overige baten waren in totaal € 105.000 hoger dan begroot. Dit komt met name door de externe vergoeding voor de vervangingspool van € 70.000. In de begroting was uitgegaan van vooral interne inzet van de vervangingspool.

De overige baten waren € 25.000 lager dan in 2022. De vergoeding voor de externe inzet van de vervangingspool was lager en in 2022 waren meer incidentele vergoedingen ontvangen, zoals een besparingsfee van de Onderwijs Inkoop Groep.

Personele lasten

De personele lasten bestaan uit de loonkosten en de overige personele lasten. Deze waren in 2023 € 907.000 hoger dan begroot en € 806.000 hoger dan in 2022.

In de begroting was uitgegaan van een gemiddelde formatieve inzet van 76,3 fte. Dat is inclusief 4,3 fte voor vervangingen. De gerealiseerde gemiddelde formatieve inzet inclusief vervangingen was 83,1 fte. De gerealiseerde formatieve inzet was zodoende hoger dan begroot. Deze hogere formatieve inzet gecombineerd met een 10% salarisverhoging per 1 juli zorgde voor € 769.000 hogere dan begrote loonkosten voor eigen rekening. De hogere formatieve inzet had voor een groot deel betrekking op het onderwijs aan de zgn. NT2-leerlingen. Hiervoor is aanvullende bekostiging ontvangen,

De overige personele lasten waren € 138.000 hoger dan begroot. In de begroting was geen rekening gehouden met vorming van een voorziening voor langdurig zieke medewerkers. Deze toevoeging was € 104.000. Daarnaast waren de nascholingslasten hoger dan begroot. De lasten van het Passend Onderwijs waren lager dan begroot.

De gemiddelde formatieve inzet in 2022 was 78,8 fte. Dus ook vergeleken met 2022 was de formatieve inzet hoger. Dit betreft voor een groot deel het NT2-onderwijs. Door de hogere formatieve inzet en de salarisverhoging conform de cao waren de loonkosten € 732.000 hoger dan in 2022.

De overige personele lasten waren € 74.000 hoger. Dit komt door de vorming van de voorziening langdurig zieke medewerkers en hogere nascholingslasten. De lasten Passend Onderwijs waren niet alleen lager dan begroot, maar ook lager dan in 2022.

Afschrijvingen

In de begroting was uitgegaan van € 289.000 aan investeringen. In totaal is € 292.000 geïnvesteerd. Ondanks dat de investeringen nagenoeg gelijk waren aan de begroting, waren de afschrijvingslasten € 19.000 lager dan begroot. Dit komt door het latere moment van activeren, van onder andere de het ventilatiesysteem. In de begroting was uitgegaan van afschrijving vanaf januari, dat is halverwege het jaar geworden. Ook de afschrijvingslasten ICT waren lager dan begroot.

De investeringen waren met name uitbreidingsinvesteringen. De afschrijvingslasten waren hierdoor € 20.000 hoger dan in 2022.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten waren € 81.000 hoger dan begroot. De toevoeging aan de onderhoudsvoorziening was € 32.000 hoger dan begroot. Ook de lasten van het dagelijks onderhoud waren hoger dan begroot, namelijk € 30.000. Bij de andere posten waren er kleinere verschillen.

De lasten waren € 100.000 hoger dan in 2022. In vergelijking met 2022 zijn niet alleen de lasten betreffende het onderhoud sterk gestegen, maar ook de energielasten.

Overige lasten

De overige instellingslasten bestaan uit administratielasten, inventarislasten, lasten leermiddelen en overige lasten. Deze lasten waren in totaal € 127.000 hoger dan begroot. De administratie- en beheerlasten waren € 87.000 hoger dan begroot door o.a. € 51.000 hogere lasten bestuur- en managementondersteuning voor de begeleiding van het onderzoek naar de mogelijkheden van de fusie. Ook de lasten van de bedrijfsgezondheidszorg waren hoger dan begroot, namelijk € 25.000 door een hoger ziekteverzuim. Ook de overige lasten waren veel hoger dan begroot, in totaal € 52.000. Dit betreft voor een belangrijk deel de betalingen via de schoolbankrekeningen. Deze worden nooit begroot. De ontvangsten via de schoolbankrekeningen worden ook niet begroot. De lasten van de leer- en hulpmiddelen waren lager dan begroot.

De lasten waren € 73.000 hoger dan in 2022. Ook in vergelijking met 2023 is meer uitgegeven aan bestuur- en managementondersteuning en waren de betalingen via de schoolbankrekeningen hoger.

Financiële baten en lasten

In de begroting was geen rekening gehouden met de ontvangst van rente en dividend. Beide zijn wel ontvangen. Door de gestegen rentevoet, waren deze ook hoger dan in 2022.

Doordat er geen sprake meer was van negatieve rente over de spaartegoeden, waren de financiële lasten lager dan in 2022. Ze waren wel hoger dan begroot.

In totaal was het resultaat op de financiële exploitatie € 8.000 hoger dan begroot en € 10.000 hoger dan in 2022. In dat jaar was er nog sprake van een negatief resultaat op de financiële exploitatie.

4.1.5 Investerings- en financieringsbeleid

Het beleid van de stichting is gericht op het zoveel mogelijk met eigen middelen financieren van de investeringen waarvoor geen investeringssubsidie wordt ontvangen. Het uitgangspunt is dat geen vreemd vermogen wordt aangetrokken voor het doen van investeringen. De investeringen van 2023 zijn dan ook met eigen middelen gefinancierd.

De toekomstige omvang van de liquide middelen is te zien in de toekomstbalans in de continuïteitsparagraaf. Hierbij is rekening gehouden met de geplande investeringen en de onttrekkingen uit de onderhoudsvoorziening. Uit de meerjarenbalans blijkt dat de omvang van de liquide middelen de komende jaren meer dan voldoende zal zijn om de lasten, de investeringen en de onttrekkingen uit de voorzieningen te betalen.

4.1.6 Treasuryverslag

Stichting ProCon heeft in 2016 een nieuwe treasurywet opgesteld en vastgesteld.

Dit statuut voldoet aan de aan de 'Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016'. In 2023 is conform het statuut gehandeld. De bankrekeningen van de stichting zijn ondergebracht bij de Rabobank. De Rabobank voldoet aan de criteria zoals opgenomen in het statuut en de regeling.

Daarnaast is er sprake van een beperkt bedrag dat is geïnvesteerd in financiële vaste activa. Dit zijn obligaties van de European Investment Bank. Deze bank voldoet eveneens aan de criteria zoals opgenomen in het statuut en de regeling. Deze obligaties worden in 2024 afgelost. Er zullen geen nieuwe obligaties worden aangeschaft.

In 2023 hebben geen bijzondere activiteiten op het gebied van treasury plaatsgevonden

De afgelopen jaren was er sprake van een negatieve rente. In 2023 was er weer sprake van positieve rente, waardoor er weer sprake was van een positief resultaat op de financiële exploitatie.

Voor het treasuryverslag wordt verwezen naar het algemeen deel van het bestuursverslag.

5. Continuïteitsparagraaf

In deze paragraaf wordt ingegaan op de toekomstige ontwikkelingen voor de stichting. Hiermee wordt een beeld gegeven van de continuïteit van de stichting.

Er is geen sprake van majeure investeringen of van volledige doorcentralisatie van de huisvesting. De opgenomen vooruitblik heeft derhalve betrekking op de voorgeschreven drie jaar.

5.1 Kengetallen

	Werkelijk		Prognose		
	2022	2023	2024	2025	2026
Aantal leerlingen op 1 februari	897	935	892	916	916
Personele bezetting in fte op 31 december					
Bestuur / Management	5,30	5,10	4,90	4,90	4,90
Personeel primair proces	52,90	52,08	47,00	46,79	46,79
Ondersteunend personeel	18,21	16,27	12,59	11,26	11,26
Totaal personele bezetting	76,41	73,45	64,49	62,95	62,95
Aantal leerlingen / totaal personeel	11,74	12,73	13,83	14,55	14,55
Aantal leerlingen / personeel primair proces	16,96	17,95	18,98	19,58	19,58

5.1.1 Toelichting op de kengetallen

Het leerlingenaantal op 1 februari 2023 was zoals verwacht veel hoger dan op 1 februari 2022. Dit komt door de inschrijving van Oekraïense leerlingen. Voor 2024 wordt gezien de uitstroom van een daling van het aantal leerlingen verwacht. Voor 2025 wordt gezien de aanmeldingen weer een stijging verwacht. Het leerlingenaantal zal daarna naar verwachting stabiliseren.

Een onzekere factor in de prognose is het aantal NT2-leerlingen. Dit aantal wordt sterk bepaald door het aantal vluchtelingenkinderen dat de gemeentes zullen opvangen. Deze worden bijna allemaal ingeschreven bij de stichting.

Ondanks dat de gemiddelde formatieve inzet in 2023 hoger was dan in 2022, was de formatieve inzet op 31 december 2023 lager dan op 31 december 2022. Dat komt door het verschil tussen het schooljaar en het kalenderjaar. In 2022 is de formatieve inzet gestegen, maar dat had maar vijf maanden invloed op de gemiddelde formatieve inzet in 2022.

De afloop van de NPO-subsidie heeft ervoor gezorgd dat de formatieve inzet vanaf augustus 2023 is teruggebracht. Doordat een deel van de NPO-subsidie nog niet was ingezet, de ontvangst van de subsidie voor het verbeteren van de basisvaardigheden en de subsidie voor de opvang van asielzoekersleerlingen, kon de daling beperkt blijven.

Voor 2024 wordt wel een sterke daling van de formatieve inzet verwacht door verwachte lagere aanvullende subsidies. De formatieve inzet zal de jaren daarna ongeveer gelijk blijven.

De in de tabel opgenomen formatieve inzet is exclusief de vervangingsbenoemingen. In de begroting is voor de jaren 2024 t/m 2026 rekening gehouden met 6% extra formatieve inzet. Dit komt overeen met bijna 4 fte inzet voor vervangingen. Dat is exclusief de inzet van de medewerkers van de vervangingspool.

5.2 Balans

	Werkelijk		Prognose		
	2022	2023	2024	2025	2026
Activa					
Materiële vaste activa	€ 1.073.055	€ 1.219.761	€ 1.580.288	€ 1.567.481	€ 1.444.964
Financiële vaste activa	€ 76.917	€ 14.950	€ 14.950	€ 14.950	€ 14.950
Totaal vaste activa	€ 1.149.972	€ 1.234.711	€ 1.595.238	€ 1.582.431	€ 1.459.914
Vorderingen	€ 470.709	€ 427.576	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000
Kortlopende effecten	€ 50.277	€ 50.209	€ -	€ -	€ -
Liquide middelen	€ 1.279.830	€ 1.292.173	€ 934.601	€ 836.706	€ 914.890
Totaal vlottende activa	€ 1.800.816	€ 1.769.958	€ 1.084.601	€ 986.706	€ 1.064.890
Totaal Activa	€ 2.950.788	€ 3.004.669	€ 2.679.839	€ 2.569.137	€ 2.524.804
Passiva					
Algemene reserve	€ 1.334.272	€ 941.462	€ 1.500.946	€ 1.430.071	€ 1.373.313
Bestemmings reserves	€ 389.701	€ 397.369	€ 273.419	€ 284.566	€ 296.991
Totaal eigen vermogen	€ 1.723.973	€ 1.338.831	€ 1.774.365	€ 1.714.638	€ 1.670.305
Voorzieningen	€ 443.220	€ 678.742	€ 55.474	€ 54.499	€ 54.499
Kortlopende schulden	€ 783.595	€ 987.096	€ 850.000	€ 800.000	€ 800.000
Totaal passiva	€ 2.950.788	€ 3.004.669	€ 2.679.839	€ 2.569.137	€ 2.524.804

5.2.1 Toelichting op de balans

De boekwaarde van de materiële vaste activa zal in 2024 sterk stijgen. Vanaf 1 januari 2024 zal worden afgeschreven op het groot onderhoud. In 2024 zal voor € 208.000 worden geïnvesteerd in groot onderhoud. De investeringen zullen in totaal 2024 € 553.000 bedragen.

Voor 2025 en 2026 wordt een daling van de boekwaarde verwacht. De investeringen zullen in deze jaren lager zijn dan de afschrijvingslasten. Er is uitgegaan van € 196.000 en € 81.000 aan investeringen.

De financiële vaste activa bestaat alleen nog uit waarborgen. In de meerjarenbalans is uitgegaan van het gelijk blijven van het aantal chromebooks waar een waarborg voor is betaald.

De omvang van de vorderingen is lastig te voorspellen. De omvang wordt bepaald door het moment waarop subsidies en andere vergoedingen worden ontvangen. De vorderingen op 31 december 2023 waren hoog,

met name door de vordering op de gemeentes wegens het NT2-onderwijs. Vanaf 2024 zullen kwartaalfacturen naar de gemeentes worden gestuurd. Op basis hiervan mag worden verwacht dat de omvang van de vorderingen eind 2024 lager zal zijn dan eind 2023.

De kortlopende effecten zullen in 2024 worden afgelost.

De wijziging van de omvang van de liquide middelen wordt bepaald door de mutaties bij de andere balansposten. Hierbij moet met name worden gedacht aan het resultaat, de investeringen en de voorzieningen. In 2024 is er sprake van hoge investeringen en hoge onttrekkingen uit de voorziening langdurig zieken. Dit zorgt voor een daling van de omvang van de liquide middelen. De lagere vorderingen beperken dit deels, maar deze daling wordt weer gedeeltelijk gecompenseerd door een verwachte daling bij de kortlopende schulden.

Voor 2025 mag door het verwachte negatieve resultaat en de daling van de kortlopende schulden wederom een daling van de omvang van de liquide middelen worden verwacht. De lage investeringen van 2026 zorgen ervoor dat de omvang in dat jaar weer zal toenemen. De omvang zal alle jaren voldoende zijn om aan alle verplichtingen te voldoen.

Zoals bij de materiële vaste activa is aangegeven, wordt vanaf 2024, op basis van gewijzigde regelgeving, het groot onderhoud geactiveerd. Het saldo van de voorziening groot onderhoud zal op 1 januari 2024 via een stelselwijziging aan het eigen vermogen worden toegevoegd.

De omvang van het eigen vermogen wijzigt daarnaast door de resultaten in de periode 2024 t/m 2026. Het resultaat op het gebouw Bartje is verrekend met de private reserve. De afschrijvingslasten nulmeting zijn met de bestemmingsreserve nulmeting verrekend. Deze zal eind 2025 geen saldo meer hebben. Het uitgangspunt is dat de niet ingezette NPO-subsidie in 2024 zal worden ingezet en dat de bestemmingsreserve eind 2024 geen saldo meer zal hebben. De rest van het resultaat is verrekend met de algemene publieke reserve.

De voorziening groot onderhoud zal op 1 januari 2024 via een stelselwijziging opgaan in de algemene reserve. De loonkosten van de langdurig zieke medewerkers zal aan de voorziening langdurig zieken worden onttrokken. Dat zal grotendeels in 2024 plaatsvinden. In 2025 gaat het nog om € 1.000. In de meerjarenbalans is uitgegaan van het niet opnieuw moeten vormen van een voorziening. Bij de jubileumvoorziening is geen rekening gehouden met wijziging van de omvang. Daar wordt de omvang sterk beïnvloed door mutaties in het personeelsbestand.

De hoogte van de kortlopende schulden is, net zoals de hoogte van de vorderingen, lastig te voorspellen. Deze hoogte is sterk afhankelijk van het moment waarop de facturen worden ontvangen. Op 31 december 2023 is er sprake van een vooruit ontvangen subsidie voor de verbetering van de basisvaardigheden. Dit project loopt t/m juli 2025. Op 31 december 2024 zal er derhalve ook sprake zijn van een vooruit ontvangen deel van de subsidie. Deze zal naar verwachting lager zijn. Op 31 december 2025 is er geen sprake meer van een vooruit ontvangen subsidie. De andere kortlopende schulden zijn op hetzelfde niveau gehouden.

5.3 Staat van baten en lasten

	Werkelijk		Prognose		
	2022	2023	2024	2025	2026
Baten					
Rijksbijdragen	€ 7.100.199	€ 7.679.480	€ 7.375.150	€ 6.858.285	€ 6.829.474
Overige overheidsbijdragen en subsidies	€ 161.193	€ 310.046	€ 350.299	€ 405.003	€ 444.084
Overige baten	€ 184.386	€ 158.942	€ 88.536	€ 78.938	€ 72.719
Totaal baten	€ 7.445.778	€ 8.148.468	€ 7.813.985	€ 7.342.226	€ 7.346.277
Lasten					
Personeelslasten	€ 6.280.168	€ 7.086.004	€ 6.525.576	€ 6.089.448	€ 6.103.630
Afschrijvingen	€ 126.142	€ 145.720	€ 192.673	€ 209.207	€ 203.417
Huisvestingslasten	€ 442.846	€ 542.597	€ 470.004	€ 444.673	€ 428.938
Overige lasten	€ 694.877	€ 767.989	€ 665.725	€ 658.225	€ 654.225
Totaal lasten	€ 7.544.033	€ 8.542.310	€ 7.853.978	€ 7.401.553	€ 7.390.210
Saldo baten en lasten	€ -98.255	€ -393.842	€ -39.993	€ -59.327	€ -43.933
Financiële baten	€ 3.647	€ 10.158	€ -	€ -	€ -
Financiële lasten	€ 4.972	€ 1.458	€ 400	€ 400	€ 400
Saldo financiële baten en lasten	€ -1.325	€ 8.700	€ -400	€ -400	€ -400
Totaal Resultaat	€ -99.580	€ -385.142	€ -40.393	€ -59.727	€ -44.333

Onderstaande toelichting op de meerjarenbegroting is een cijfermatige toelichting. Voor de inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar het algemeen deel van het bestuursverslag. De meerjarenbegroting 2024-2028 is vastgesteld na goedkeuring van de Raad van Toezicht.

Er is niet met meerdere scenario's gewerkt. De meest invloedrijke factor in de meerjarenbegroting is het leerlingenaantal. Bij een hoger dan verwacht leerlingenaantal ontstaat mogelijk ruimte voor hogere formatieve inzet. Bij een lager leerlingenaantal zal worden bekeken of de formatieve inzet moet worden verlaagd of dat een deel van het eigen vermogen zal worden ingezet.

5.3.1 Toelichting op de staat van baten en lasten

De begrote rijksbijdragen zijn gebaseerd op de bij de kengetallen opgenomen leerlingaantallen. De rijksbijdragen zijn gebaseerd op de normbedragen van eind 2023. Er is op advies van de PO-raad rekening gehouden met verhoging van de normbedragen met 3,6%. Dit is het percentage dat bij de onderhandelingen voor de nieuwe cao al is weggegeven.

In de begroting is rekening gehouden met de subsidie basisvaardigheden voor twee scholen t/m augustus 2025. Er is geen rekening gehouden met de ontvangst van aanvullende subsidie voor asielzoekersleerlingen. Indien deze wordt ontvangen zal de gemeentelijke vergoeding lager worden.

De begrote gemeentelijke vergoeding bestaat uit de vergoeding voor de opvang van de NT2-leerlingen. De gemeentes dekken het tekort van het onderwijs aan deze leerlingen. Als er meer rijksbijdragen worden ontvangen, zal de gemeentelijke vergoeding lager worden.

De begrote overige baten bestaan met name uit de verhuurbaten en een enkele incidentele vergoeding.

De personele lasten zijn gebaseerd op de bij de kengetallen opgenomen formatieve inzet. Hierbij is rekening gehouden met een opslag van 6,4% voor vervangingslasten.

Door de verlaging van de formatieve inzet per augustus 2024 zullen de personele lasten in 2024 en 2025 dalen. In 2026 blijven de personele lasten nagenoeg gelijk, omdat de omvang van de formatieve omvang bijna gelijk blijft ten opzichte van 2025.

De afschrijvingslasten zullen in 2024 stijgen door de investeringen van 2024. Op deze investeringen zal in 2024 maar een deel van het jaar worden afgeschreven, in 2025 het hele jaar. Hierdoor zullen de afschrijvingslasten in 2025 verder stijgen.

De huisvestingslasten zijn grotendeels begroot op het niveau van 2023 met uitzondering van de toevoeging aan de onderhoudsvoorziening. Deze komt te vervallen.

In de periode van de continuïteitsparagraaf wordt geen wijziging van de huisvestingssituatie verwacht.

De overige lasten zullen de komende jaren lager zijn dan in 2023. In 2023 was er sprake van eenmalige lasten door het onderzoek naar een mogelijke fusie. Er zijn geen beleidsvoornemens die zorgen voor een sterke wijziging in de andere lasten.

5.3.2 Financiële kengetallen

Bij realisatie van de meerjarenbegroting 2024-2028 zullen de kengetallen zich als volgt ontwikkelen:

	Werkelijk		Prognose		
	2022	2023	2024	2025	2026
Liquiditeit (quick ratio)	2,30	1,79	1,28	1,23	1,33
Liquiditeit (absolute omvang)	€ 1.279.830	€ 1.292.173	€ 934.601	€ 836.706	€ 914.890
Rentabiliteit	-0,01	-0,05	-0,01	-0,01	-0,01
Solvabiliteit (incl. voorzieningen)	0,73	0,67	0,68	0,69	0,68
Weerstandsvermogen	0,23	0,16	0,23	0,23	0,23
Ratio normatief publiek eigen vermogen	0,98	0,63	0,74	0,70	0,69

De inspectie voor het onderwijs hanteert de volgende signaleringswaarden:

Kengetallen	
Liquiditeit (quick ratio)	risico indien lager dan 1,5
Liquiditeit (absolute omvang)	risico indien lager dan € 100.000
Rentabiliteit	n.v.t.
Solvabiliteit (incl. voorzieningen)	risico indien lager dan 0,3

Liquiditeit

Definitie: De verhouding tussen de vlottende activa (som van liquide middelen, vorderingen en voorraden) en de kortlopende schulden.

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de organisatie op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

Rentabiliteit

Definitie: Resultaat gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

De rentabiliteit geeft aan of er sprake is van een positief dan wel negatief bedrijfsresultaat in relatie tot de totale baten.

Solvabiliteit 2 / incl. voorzieningen

Definitie: Eigen vermogen en voorzieningen gedeeld door het totale vermogen.

De solvabiliteit geeft de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen aan en verschaft dus inzicht in de financieringsopbouw. De solvabiliteit geeft ook aan in hoeverre de organisatie op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

Weerstandvermogen

Definitie: Het eigen vermogen gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

Er zijn meerdere definities van het weerstandsvermogen, bovenstaande wordt door de inspectie gebruikt. In deze definitie wordt de rol van het eigen vermogen als risicobuffer voor onvoorziene gebeurtenissen benadrukt.

Het weerstandsvermogen geeft derhalve aan of het vermogen hoog genoeg is om niet-voorziene, tot de reguliere bedrijfsvoering behorende risico's op te vangen. Bij toepassing en verankering van het risicomangement in de organisatie en het goed functioneren van de planning- en controlcyclus blijven altijd restrisico's achter. Voor het opvangen van de mogelijke financiële effecten moet het bestuur voldoende weerstandvermogen hebben of opbouwen.

Ratio normatief publiek eigen vermogen

Definitie: De verhouding tussen het feitelijk eigen vermogen en het normatief eigen vermogen.

5.3.3 Overige rapportages

Voor onderstaande overige rapportages wordt verwezen naar het algemeen deel van het bestuursverslag:

- Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem
- Risicomangement en beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Normatief eigen vermogen

De inspectie van het onderwijs heeft in 2020 een rekenmethode ontwikkeld om te bepalen wat een redelijk (publiek) eigen vermogen is om aan te houden. Indien het publieke eigen vermogen hoger is dan het normatief eigen vermogen is er mogelijk sprake van bovenmatig eigen vermogen. In dat geval moet worden onderbouwd waarom een hoger eigen vermogen nodig is, of er moet een bestedingsplan worden opgesteld. Het normatief eigen vermogen wordt bepaald door:

- aanschafwaarde van de gebouwen (0,5 x aanschafwaarde x 1,27)
- boekwaarde overige materiële vaste activa
- omvangafhankelijke rekenfactor (tussen 5% en 10% van omzet) x totale baten

Uitgaande van de jaarrekening van 2023 bedraagt het normatief vermogen € 1.700.000. Het werkelijk eigen vermogen publiek bedraagt € 1.077.000. Er is derhalve geen sprake van bovenmatig eigen vermogen. De ontwikkeling van het normatief eigen vermogen en de ratio zijn opgenomen in onderstaande tabel.

	Werkelijk		Prognose		
	2022	2023	2024	2025	2026
Werkelijk eigen vermogen publiek	€ 1.467.160	€ 1.077.405	€ 1.501.368	€ 1.430.071	€ 1.373.313
Normatief eigen vermogen publiek	€ 1.495.683	€ 1.699.619	€ 2.035.725	€ 2.040.068	€ 1.984.896
Ratio eigen vermogen publiek	0,98	0,63	0,74	0,70	0,69

De ratio blijft alle jaren onder de 1,00.

6. Verslag Raad van Toezicht

6.1 Woord vooraf

Stichting ProCon heeft in 2023 ingezet op een besturenfusie met PCBO Voorst.

Op grond van het door onderwijsadviesbureau Beekman & Terpstra (B & T) gemaakte rapport hebben de stichtingen gekozen voor een besturenfusie per 1 januari 2024. In het rapport van B & T zijn de doelen en meerwaarde van/voor beide Stichtingen beschreven. Verschil van inzicht over de invulling van het bestuur van de fusiestichting heeft begin november geleid tot het beëindigen van de fusiebesprekingen.

Binnen ProCon is naar aanleiding van het betreffende Inspectierapport gewerkt aan onderwijsverbeteringen op met name de K. Norelschool.

De regio Noordoost-Veluwe speelt binnen het primair onderwijs een belangrijke rol bij de opvang van NT2-leerlingen en ProCon heeft daarbij een belangrijk aandeel. De meeste NT2-leerlingen zijn afkomstig uit Oekraïne.

Bestuurder Ton Diepeveen, AOW-gerechtigd sinds half oktober 2022, heeft zijn werkzaamheden als bestuurder van Stichting ProCon beëindigd per 1 januari 2024.

drs. Wim Bouwstra, voorzitter Raad van Toezicht (tot 01-01-2024)

6.2 Raad van Toezicht

6.2.1 Samenstelling en taakverdeling van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht is in zijn geheel verantwoordelijk voor alle beleidsterreinen van de stichting.

De afzonderlijke leden hebben wel specifieke aandachtsgebieden. De Raad van Toezicht wordt in 2023 gevormd door de volgende leden:

Raad van Toezicht Stichting ProCon 2023

Naam	Functie binnen RvT	Aandachtsgebied binnen RvT	(Neven)functies	Bezoldigd J/N
drs. Wim Bouwstra einde lidmaatschap per 01-02-2024	Voorzitter	Algemene zaken/Organisatie/ Onderwijs	Lid van de commissie Vorming & Toerusting van de gezamenlijke kerken te Nijkerk (onbezoldigd).	N
mr Marcel van Straten	Secretaris	Juridische zaken en onderwijs	Geen	nvt
Kees van Buren herkozen voor een 2e periode tot 01-11-2025	Vice-voorzitter	Huisvesting/Materiële Zaken/ Financiën/Onderwijs	Adjunct directeur Draisma Bouw Bestuurslid NewTechPark Bestuurslid bedrijvenkring Apeldoorn Lid ledenraad Rabobank Bestuurslid E.Nu Veluwe	J N N J N
Arie Endendijk Einde lidmaatschap per 01-01-2024	Lid	Financiën/Kwaliteitszorg	CPO Plukon Food Group Lid bestuur Coöperatieve inkoopvereniging "Columbus"	J N
drs. Wendy van de Ven herkozen voor een 2e periode tot 01-07-2026	Lid	Onderwijs Identiteit	Geen	nvt

De Raad heeft een *drietal commissies*, die de kwaliteit van het toezicht dienen te bevorderen. De reglementen voor deze commissies zijn in 2020 vastgesteld.

Auditcommissie: Arie Endendijk en Kees van Buuren

De auditcommissie is het financiële referentiepunt binnen de RvT en heeft o.a. het jaarverslag 2022 met de accountant besproken.

Remuneratiecommissie: Wendy van de Ven en Wim Bouwstra

De remuneratiecommissie heeft in 2023 geen functioneringsgesprek gevoerd met de bestuurder. Wel is eerder uitgesproken dat vanwege de beoogde besturenfusie het wenselijk was dat dhr. Diepeveen als bestuurder aan ProCon verbonden zou blijven tot 1 januari 2024.

Onderwijscommissie: Marcel van Straten en Wendy van de Ven.

Er is afgesproken de samenstelling van de commissies jaarlijks te evalueren.

De vergoedingen voor de leden van de Raad van Toezicht zijn:

- voorzitter RvT: € 4.500 per jaar;
- leden RvT (Van Buuren, Van de Ven en Van Straten): € 3000

De landelijke richtlijn van de VTOI en het resultaat van het tijdschrijven zijn als input meegenomen.

6.2.2 De kwaliteit van het Toezicht en het functioneren van de toezichthouders.

Van toepassing is de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs, zoals deze is opgesteld door de PO-Raad. Dit houdt in, dat de bestuurder bestuurt en de Raad van Toezicht hierop toezicht houdt. De bestuurder stelt het beleid op de diverse terreinen (onderwijs, organisatie, identiteit, HRM, huisvesting, financiën en kwaliteitsbeleid) vast en de Raad van Toezicht kan dit beleid al dan niet goedkeuren. De Raad van Toezicht acht het nodig voldoende toegerust te zijn om de toezichthoudende taak goed te kunnen invullen. De leden hebben in 2023 geen cursussen gevolgd. Wel heeft de RvT kennisgenomen van de informatie van de VTOI die insteekt op het verder bekwamen van de toezichthouders. De zelfevaluatie betreffende het functioneren van de Raad van Toezicht vindt plaats aan de hand van de 7 principes voor de invulling van Goed Toezicht:

- 1) legitimiteit en compliance,
- 2) maatschappelijke verantwoordelijkheid,
- 3) integriteit,
- 4) transparantie en openheid,
- 5) interne en externe verbinding,
- 6) professionaliteit, professionalisering en lerend vermogen en
- 7) verantwoording.

De Raad van Toezicht bevestigt dat Stichting ProCon op rechtmatige wijze de financiële middelen heeft verworven en doelmatig heeft ingezet.

Met Van Ree Accountants Zwolle heeft de Raad van Toezicht met ingang van boekjaar 2022 een overeenkomst voor in principe onbepaalde tijd voor de controle van de jaarstukken gesloten.

Per RvT-vergadering worden twee thema's besproken.

De volgende (leer)punten zijn tot nu toe naar voren gekomen:

- het bestuurlijk toetsingskader en het bestuurlijk toetskader evalueren;
- klankbordfunctie voor bestuurder beter invullen;
- toekomstvisie voor stichting ProCon uitschrijven;
- RvT-leden dienen zich te professionaliseren;

- RvT-leden dienen hun kennis van het basisonderwijs en de kaders daarbij te vergroten;
- Bestuurder zou meer gebruik kunnen maken van de expertise van RvT-leden.

In de RvT-vergadering d.d. 6 december is afgesproken dat er vanaf 01-01-2024 regelmatig zelfevaluatie RvT zullen worden geagendeerd. De zelfevaluatie in 2024 zal in het najaar worden opgepakt met behulp van een onafhankelijk voorzitter.

Er zijn binnen de Raad van Toezicht geen voorvallen geweest die te maken hebben met tegenstrijdige belangen, waarbij we kunnen denken aan tegenstrijdige belangen die te maken hebben met zakelijke, persoonlijke, familiäre verstrengelingen. Dit al dan niet gerelateerd aan nevenfuncties.

Blijft als belangrijkste verantwoordelijkheid van de RvT, zicht te hebben op de kwaliteit van het onderwijs, zoals dat door de ProConscholen wordt verzorgd. Daarom wordt als regel gekozen om bij de RvT-vergaderingen als eerste agendapunt een presentatie vanuit het onderwijs te laten verzorgen. Een medewerker van één van de scholen wordt als regel gevraagd een presentatie te verzorgen..

Toolkit Good Governance.

Teneinde het bestuur en het toezicht goed te kunnen invullen dienen een aantal zaken/documenten op orde te zijn. Het Reglement Raad van Toezicht behoeft vooralsnog geen aanpassingen.

Het Bestuurlijk Toetsingskader (BTK) wordt gebruikt om het functioneren van de bestuurder te beoordelen. De bestuurder geeft aan welke informatie hij de RvT kan verstrekken teneinde vast te stellen of aan de gestelde indicatoren wordt voldaan. Het managementstatuut is begin 2023 in de gereviseerde versie vastgesteld. In dit document staan de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van bestuurder en directeuren beschreven.

6.2.3 Vergaderingen

- Er is als RvT met de bestuurder in 2023 tot en met oktober zeven maal vergaderd, waarvan het eerste deel van de vergadering een bijeenkomst met alleen RvT-leden betrof en het tweede deel van de vergadering RvT met de bestuurder erbij. De vergaderingen vonden plaats op 6 februari, 27 maart, 19 juni (overleg met Dorien Dusseldorp m.b.t. profielschets bestuurder fusiestichting) en 22 juni, 3 juli, 19 september, 23 oktober. In november (o.a. 7 november) en december (o.a. 6 december) heeft de RvT enkele vergaderingen belegd betreffende de evaluatie van het fusieproces en de invulling van het bestuur van ProCon per 1 januari 2024.
- Per RvT-vergadering is tot en met oktober steeds een besluitenlijst RvT gemaakt ter publicatie op de website van ProCon. Het doel is om alle bij ProCon betrokkenen te informeren.
- Ten behoeve van de voortgang van het fusieproces Stichting ProCon met PCBO Voorst heeft de RvT overlegd op 13 februari, 9 maart en 2 november met organisatieadviesbureau B & T; op 14 maart met bestuurder, stafmedewerkers en directeuren; op 11 mei: tekenen intentieverklaring besturenfusie PCBO Voorst en Stichting ProCon; 28 augustus en 2 november met RvT PCBO Voorst.
- In het kader van het fusieproces ProCon – PCBO Voorst is er op 6 april overleg geweest tussen de bestuurders en de voorzitters RvT van beide stichtingen.
- Om een interim-bestuurder te werven is er overleg geweest tussen een vertegenwoordiging RvT met een kandidaat voor deze functie op 30 november en 4 december.
- De bestuurder heeft de Raad van Toezicht periodiek schriftelijk geïnformeerd middels bestuursrapportages. In deze bestuursrapportages wordt ook verslag gedaan door de directeuren van de vijf ProCon-scholen over alle relevante zaken die het onderwijs op de scholen betreffen.
- De voorzitter van de RvT en de bestuurder hebben regelmatig mondeling overleg, gemiddeld eenmaal per maand, over actuele ontwikkelingen bij de stichting en/of ter voorbereiding van de vergaderingen.

Naast de rapportages van de bestuurder ten behoeve van de RvT, vanuit de stuurgroep besturenfusie onder leiding van B & T, heeft hij de voorzitter RvT telefonisch op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen.

- Overleg van de RvT met de directeurs van de vijf scholen heeft plaats gevonden op 30 januari, 6 maart, 25 september, 31 oktober en 13 en 15 december.
- Overleg RvT - GMR vond tweemaal plaats: 22 juni, 11 oktober en 6 november. Betrokkenheid van de GMR (de GMR heeft op tal van punten adviesbevoegdheid of instemmingbevoegdheid) wordt als zeer wenselijk en waardevol ervaren. Een grotere ouderbetrokkenheid is een eerder door de GMR uitgesproken wens. Het betreffende project (onder leiding van Joanne Coes) heeft als doel gehad aan deze wens te voldoen. Het overleg RvT-GMR betreft informatieve vergaderingen.

Onderwerpen en uitkomsten

De bestuurder heeft de volgende zaken ingebracht bij de RvT-vergaderingen, ter informatie of ter advisering of ter goedkeuring door de RvT:

Ter informatie

- Investeringsoverzicht ProCon 2023-2027.
- Mededeling Stichting Proo dat het openbaar onderwijs zich heeft teruggetrokken uit de geplande nieuwbouw Epe-Zuid.
- Communicatie over intentieverklaring besturenfusie PCBO Voorst en Stichting ProCon.
- Planning van de besprekingen voor het vaststellen van het bestuursformatieplan 2023-2024 e.v.
- Uitkomst Due Diligence (d.i. de beschrijving van de financiële situatie van beide stichtingen PCBO Voorst en ProCon); noch bij Voorst noch bij ProCon blijken er onoverkomelijke financiële barrières te zijn voor de besturenfusie.
- De ingebruiknemingsovereenkomst van Kleurrijk is op 14 juni 2022 getekend. De verantwoordelijkheid van de RvT is hiermee geborgd. De bestuurder van stichting ProCon is ook bestuurder van de beheerstichting Kleurrijk. Daarom moeten de jaarrekening en de begroting terugkomen op de agenda van de RvT omdat de RvT toezichthouder is.
- Vanwege een aanpassing in de administratieve verwerking van het groot onderhoud in de administratie van Kleurrijk en daarmee in de jaarrekeningen 2021 en 2022, heeft Van Ree accountants pas in het oktober en december 2023 de twee betreffende jaarrekeningen opgeleverd. Deze worden begin 2024 door de RvT besproken.
- De CITO-resultaten van de vijf scholen. Deze vallen tegen, behalve die van De Violier. De resultaten worden nader geanalyseerd en de oorzaken worden in kaart gebracht. Een "eindrapportage" van de oorzaken dient nog plaats te vinden.
- Project uit te voeren door Joanne Coes om de ouderbetrokkenheid bij de ProCon-scholen te vergroten.

Ter goedkeuring

- Het voorstel "Planning bespreken en vaststellen bestuursformatieplan 2023-2024 e.v." wordt Vastgesteld.
- Intentieverklaring besturenfusie PCBO Voorst en Stichting ProCon.
- Besturingsfilosofie fusiestichting.
- Procedure selectie- en benoeming bestuurder fusiestichting.
- Bestuursformatieplan 2023-2024 e.v. is besproken en goedgekeurd.
- Het Treasury Statuut van de Stichting ProCon is conform de richtlijnen van het Ministerie geformuleerd. Het wordt besproken in het jaarlijkse overleg bestuurder – auditcommissie.

- Investerings/uitgaven in het kader van duurzaamheidsmaatregelen/SUVIS (Specifieke Uitkering Ventilatie in Scholen) ten behoeve van de schoolgebouwen De Violier en Anne de Vries. Deze was in een eerder stadium (2021) geaccordeerd, maar vanwege een overschrijding op de kosten is deze investering opnieuw besproken.
- Het accountantsverslag van R. van der Weerd MSc RA (Van Ree accountants) is besproken en de jaarrekening 2022 en het jaarverslag 2022 zijn door de RvT goedgekeurd in de vergadering van 30 mei 2023.
(Er is nog geen jaarrekening 2021 en 2022 MFC Kleurrijk besproken en goedgekeurd.)
- Vanwege het uiteindelijk niet doorgaan van het fusieproces, is ProCon pas begin januari 2024 gestart met het begrotingstraject 2024-2028 (zie verder in het verslag).

Ter vaststelling

- Antwoord naar aanleiding van een vraag van Stichting Proo: ProCon is niet bereid de Nieuwe Wisselse School op te nemen in Stichting ProCon. Eerder is afgesproken dat in het nieuwe gebouw onderwijs met verschillende identiteiten zal worden aangeboden.
- Het gereviseerde managementstatuut is op 7 februari 2023 vastgesteld.
- Samenstelling Raad van Toezicht vanaf 1 januari 2024 fusiestichting.
- Invulling bestuurdersrol fusiestichting.
- Invulling ondersteunende organisatie fusiestichting.
- Het managementstatuut is gereviseerd. De gereviseerde versie is in 2023 vastgesteld.
- Het Bestuurlijk Toezichtskader (BTK) is eerder vastgesteld. In dit BTK is, aan de hand van indicatoren, vastgelegd welke beleidsdoelen de bestuurder dient te behalen. De bestuurder zal aangeven welke gegevens in dit kader zullen worden aangereikt.

6.2.4 Beschrijving van de verschillende aandachtsgebieden van de RvT

Organisatie

Stichting ProCon heroriënteert zich op het thema ‘samenwerken/fuseren’ en hoe het bestuur vervolgens optimaal kan worden ingevuld. De belangrijkste conclusies waren, dat er vele vormen van samenwerking zijn en dat er goed onderzocht moet worden welke voordelen hieraan verbonden zijn (‘de waarom-vraag’). Nader onderzoek naar verdere en intensievere samenwerking met PCBO Voorst is in 2023 uitgevoerd. Op welke beleidsterreinen valt gemeenschappelijke winst te behalen? Het betreft de primaire processen (onderwijs en kwaliteit, identiteit), secundaire processen (personeel en organisatie, financiën en beheer, huisvesting en materieel, PR en communicatie) en tertiaire processen (personeels- en salarisadministratie, financiële administratie). Nu de fusiebesprekingen tussen Stichting ProCon en PCBO Voorst zijn beëindigd, ligt er opnieuw de vraag hoe samenwerking met PCBO Voorst en/of andere stichtingen invulling kan krijgen. Stichting ProCon overlegt we met alle toekomstige bewoners van de nieuw te bouwen locatie Kindcentrum Epe Zuid-West (2025) over onderwijs aan en de ontwikkeling van de ons toevertrouwde kinderen.

Identiteit

Stichting ProCon heeft als doel protestants christelijk basisonderwijs aan te bieden in de gemeente Epe. De stichting beheert vijf basisscholen, waarvan drie in Epe en twee in Vaassen. De Raad van Toezicht heeft eerder uitgesproken de formulering met betrekking tot identiteit, zoals die in de Statuten is opgenomen, te handhaven. Hierbij is de Raad ook gevoed door de oudergeleding van de GMR, die de onderscheidende identiteit van groot belang vindt. Daarnaast moet worden vastgesteld, dat het lastiger is medewerkers te vinden die deze uitgangspunten in woord en daad onderschrijven en tevens dat een deel van de ouders/verzorgers van de leerlingen de protestants-christelijke levensovertuiging niet deelt. Deze ouders kiezen voor een ProConschool omdat men positief is over de kwaliteit van het onderwijs en de betrokkenheid

bij de ons toevertrouwde kinderen. Er is uitgesproken om bij een eventuele verdere samenwerking tussen ProCon en andere stichtingen, de invulling van de identiteit van onze scholen voldoende aandacht te geven.

Onderwijs

Op 29 maart heeft er een themabijeenkomst over burgerschap plaatsgevonden. Hierbij waren aanwezig naast de Raad van Toezicht: de bestuurder, de GMR en de directeuren.

In het kader van het Inspectieonderzoek hebben Kees van Buuren en Wim Bouwstra namens de RvT een gesprek gehad op 6 april met de Inspecteurs .

De Inspectie heeft o.a. het kwaliteitsonderzoek K. Norelschool Epe uitgevoerd. In hun rapportage doen zij enkele aanbevelingen. Aandachtspunten zijn het burgerschapsonderwijs en het verder versterken van het systematisch analyseren en interpreteren van onderwijsresultaten van de school.

Personeel

De Raad van Toezicht heeft als belangrijkste contacten, naast het contact met de bestuurder: de directeuren van de scholen, de betreffende stafmedewerkers en de vertegenwoordigers van de GMR. Stafmedewerker Marianne Jong heeft in 2023 ontslag genomen en voor een andere werkring gekozen. De RvT heeft haar bedankt voor de prettige samenwerking gedurende de afgelopen jaren. Frank van Arkel (directeur De Violier) heeft, na een ziekteperiode, zijn werkzaamheden in 2023 hervat.

Financiën

De jaarrekening 2022 is in de vergadering op 30 mei 2023 goedgekeurd. De accountant heeft een toelichting op de accountantsverklaring gegeven: de financiële positie van ProCon is gezond, maar er zijn zorgpunten, zie opmerkingen accountant.

Opmerkingen accountant voor RvT:

- Personele lasten ProCon zijn ten opzichte van de rijksbijdrage fors gestegen dan bij vergelijkbare scholen en dat is punt van zorg;
- Het weerstandsvermogen zit niet onder de kritische signalering van OCW. Vergelijkbare scholen hebben meer eigen vermogen;
- ProCon investeert zelf ca. 650K in zonnepanelen en ventilatie voor de Anne de Vriesschool en De Violier. Dit bedrag wordt de komende jaren afgeschreven. De totale investering betrof 1184K, waar de RVO 300K en gemeente 238K aan subsidie hebben bijgedragen.
- De opbouwsystematiek van de onderhoudsvoorziening wordt gewijzigd per 2024 (overgaan op activeren)
- Nieuw schoonmaakcontract dat wordt afgesloten dient te voldoen aan Europese aanbestedingsrichtlijnen;
- Er zijn meer verbouwingskosten gemaakt voor de W.G. van de Hulstschool dan dat er beschikbaar is aan subsidie. Er is geen beschikking voor de aanbouw van deze school.
- In december 2022 is de door Dyade uitgevoerde risicoanalyse besproken en in het op 6 februari 2023 vastgestelde verslag is aangegeven dat er geen aanvullende maatregelen nodig zijn. Het onderwerp risicomanagement is in de RvT-vergadering van 30 mei aan de orde geweest en tevens in het Due Diligence-onderzoek in verband met het fusietraject.
- De begroting 2024 en de meerjarenbegroting 2024-2028 zijn vertraagd als gevolg van het beëindigen van het fusieproces en zullen begin 2024 nog besproken moeten worden.
- Onderhoudsvoorziening Kleurrijk: afgelopen jaren hebben Proo en ProCon samen verzuimd 330K te reserveren om volgens de componentenmethode het onderhoud te kunnen betalen. Daarom wordt de componentenmethode toegepast volgens: het groot onderhoud wordt uitgevoerd en betaald en daarna wordt jaarlijks de afschrijving daarvan gereserveerd.

Zo wordt ervoor gezorgd aan het einde van de volgende afschrijvingstermijn de middelen beschikbaar zijn voor het onderhoud. Deze methode heet: de activeringsmethode.

Huisvesting

- De ingebruiknemingsovereenkomst van Kleurrijk is op 14 juni 2022 getekend. De verantwoordelijkheid van de RvT is hiermee geborgd. Eventuele exploitatietekorten in de exploitatie van het gebouw komen ten laste van de gemeente Epe. De aanbouw W.G. van de Hulstschool is in november 2022 opgeleverd en officieel geopend door de wethouder onderwijs gemeente Epe op 8 maart 2023.
(Van toepassing is verder: Exploitatieovereenkomst “Multifunctioneel centrum Kleurrijk te Epe”.)
- Het bestuur van de Beheerstichting MFC Kleurrijk wordt gevormd door een bestuurder van Proo en de bestuurder van ProCon**)
- Er is fors geïnvesteerd in de verduurzaming van de gebouwen van De Violier en de Anne de Vriesschool. Met deze investeringen denken we voor de komende jaren vijf gebouwen te hebben die in belangrijke mate aan de huidige eisen voor schoolgebouwen voldoen.

drs. Wim Bouwstra, voorzitter Raad van Toezicht (tot 01-01-2024)

*Het is wenselijk deze reglementen te evalueren en opnieuw vast te stellen voor nieuwe leden van de Raad van Toezicht.

**Op 14 juni 2022 is de Exploitatieovereenkomst “Multifunctioneel centrum Kleurrijk te Epe” getekend door de bestuurder van ProCon en een bestuurder van Proo (zij vormen het bestuur van de Beheerstichting MFC Kleurrijk) en tevens door de burgemeester van de gemeente Epe.

Omdat de bestuurder van ProCon, ook bestuurder is van de Beheerstichting MFC Kleurrijk, dienen de begroting MFC Kleurrijk en de Jaarrekening MFC Kleurrijk te worden goedgekeurd door de RvT ProCon. Eventuele tekorten in de exploitatie van het gebouw Kleurrijk komen ten laste van de gemeente Epe.

De Beheerstichting MFC Kleurrijk levert het volgende dienstenpakket aan ProCon, Proo en gemeente Epe:

- a. Alle gebouwenonderhoud (het onderhoud Kleurrijk wordt gefinancierd volgens de activeringsmethode);
- b. Alle terreinonderhoud exclusief onderhoud en keuring van de speeltoestellen;
- c. Onderhoud en keuring van de speeltoestellen van ProCon of Proo;
- d. Onderhoud van de gemeenschappelijke inventaris;
- e. Schoonmaak inclusief glasbewassing;
- f. Energie en water.

JAARREKENING 2023

Balans per 31 december 2023

vergelijkende cijfers 2022 na verwerking resultaatbestemming

	31-12-2023		31-12-2022	
	€	€	€	€
1	ACTIVA			
1.1	Vaste Activa			
1.1.2	Materiële vaste activa	1.219.761	1.073.057	
1.1.3	Financiële vaste activa	14.950	76.917	
	<i>Totaal vaste activa</i>	1.234.711	1.149.974	
1.2	Vlottende Activa			
1.2.2	Vorderingen	427.576	470.709	
1.2.3	Effecten	50.209	50.277	
1.2.4	Liquide middelen	1.292.173	1.279.830	
	<i>Totaal vlottende Activa</i>	1.769.958	1.800.816	
	TOTAAL ACTIVA	3.004.669	2.950.790	
2	PASSIVA			
2.1	Eigen vermogen	1.338.831	1.723.973	
2.2	Voorzieningen	678.742	443.220	
2.4	Kortlopende schulden	987.096	783.597	
	TOTAAL PASSIVA	3.004.669	2.950.790	

Staat van baten en lasten 2023
en vergelijkende cijfers 2022

	2023		Begroting 2023		2022	
	€	€	€	€	€	€
3 Baten						
3.1 Rijksbijdragen OCW	7.679.480		6.799.692		7.100.199	
3.2 Overheidsbijdragen en subsidies overige overheden	310.046		397.247		161.193	
3.5 Overige baten	158.942		47.412		184.386	
	<hr/>		<hr/>		<hr/>	
<i>Totaal Baten</i>		8.148.468		7.244.351		7.445.778
4 Lasten						
4.1 Personeelslasten	7.086.004		6.179.070		6.280.168	
4.2 Afschrijvingen	145.720		164.480		126.142	
4.3 Huisvestingslasten	542.597		461.330		442.846	
4.4 Overige lasten	767.989		641.475		694.877	
	<hr/>		<hr/>		<hr/>	
<i>Totaal lasten</i>		8.542.310		7.446.355		7.544.033
	<hr/>		<hr/>		<hr/>	
<i>Saldo baten en lasten</i>		-393.842		-202.004		-98.255
6 Financiële baten en lasten						
6.1 Financiële baten	10.158		-		3.647	
6.2 Financiële lasten	1.458		400		4.972	
	<hr/>		<hr/>		<hr/>	
<i>Saldo financiële baten en lasten</i>		8.700		-400		-1.325
	<hr/>		<hr/>		<hr/>	
Totaal resultaat		<u><u>-385.142</u></u>		<u><u>-202.404</u></u>		<u><u>-99.580</u></u>

Bestemming van het resultaat

De bestemming van het resultaat is opgenomen na de toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten

Kasstroomoverzicht 2023
en vergelijkende cijfers 2022

	2023		2022		
	€	€	€	€	
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering (saldo baten en lasten)		-393.842		-98.255	
<i>Aanpassing voor aansluiting bedrijfsresultaat:</i>					
Afschrijvingen	-/- 4.2	145.720	126.142		
Mutaties voorzieningen	2.2	235.522	-54.641		
<i>Totaal van aanpassing voor aansluiting bedrijfsresultaat</i>		<u>381.242</u>	<u>71.501</u>		
<i>Veranderingen in werkkapitaal:</i>					
Vorderingen	1.2.2	43.134	-103.641		
Effecten	1.2.3	68	19.850		
Kortlopende schulden	2.4	203.498	115.075		
<i>Totaal van aanpassingen in werkkapitaal</i>		<u>246.700</u>	<u>31.284</u>		
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		<u>234.100</u>	<u>4.530</u>		
Ontvangen interest	6.1.1	9.101	664		
Betaalde interest	6.2.1	-1.389	-4.972		
Ontvangen dividenden	6.1.2	1.057	-		
Mutaties overige financiële vaste activa	6.1.4 / 6.2.2	-69	2.983		
		<u>8.700</u>	<u>-1.325</u>		
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		<u>242.800</u>	<u>3.205</u>		
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investeringen in materiële vaste activa	1.1.2	-749.346	-532.865		
Desinv. in materiële vaste activa	1.1.2	456.922	-		
Investeringen in financiële vaste activa	1.1.3	11.550	5.323		
Desinvesteringen in financiële vaste activa	1.1.3	50.417	58.164		
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		<u>-230.457</u>	<u>-469.378</u>		
Mutatie liquide middelen	1.2.4	<u>12.343</u>	<u>-466.173</u>		
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:					
		2023		2022	
		€	€	€	€
Stand liquide middelen per 1-1		1.279.830		1.746.003	
Mutatie boekjaar liquide middelen		12.343		-466.173	
Stand liquide middelen per 31-12		<u>1.292.173</u>		<u>1.279.830</u>	

Grondslagen voor waardering van activa, passiva en resultaatbepaling

Algemeen

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn conform de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). Op basis van de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs worden Titel 9 Boek 2 B en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast (behoudens afwijkingen aanvullingen in de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs). De jaarrekening is opgesteld in gehele euro's.

Activa en passiva, met uitzondering van het eigen vermogen, worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Voor zover noodzakelijk worden op de vorderingen voorzieningen getroffen voor verwachte oninbaarheid.

Kernactiviteiten

Het verzorgen van (openbaar)primair onderwijs binnen de kaders gesteld door de Wet op het Primair Onderwijs

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutel-functionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Grondslagen Balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of de vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar tijdsgelang plaats op basis van de verwachte toekomstige gebruiksduur. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

Investeringsubsidies worden gesaldeerd met de investeringen waarvoor deze subsidies zijn verstrekt.

Onderstaand worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven.
Tevens zijn de activeringsgrenzen vermeld.

Categorie	afschrijvings- termijn in maanden	afschrijvings- percentage per jaar	activerings- grens in €
<i>Permanent</i>	480	2,50%	n.v.t
<i>Verbouwing</i>	180	6,67%	n.v.t
<i>Noodlokalen</i>	120	10,00%	n.v.t
<i>Terreininventaris</i>	180	6,67%	n.v.t.
Installaties			
<i>Verwarming</i>	144	8,33%	1.500
<i>Alarm</i>	120	10,00%	1.500
<i>Kantoormeubilair en Inventaris</i>			
<i>Bureau's</i>	240	5,00%	1.500
<i>Stoelen</i>	120	10,00%	1.500
<i>Kasten</i>	240	5,00%	1.500
Huishoudelijke apparatuur			
<i>Schoonmaakapparatuur</i>	60	20,00%	1.500
Schoolmeubilair en Inventaris			
<i>Docentensets</i>	240	5,00%	1.500
<i>Leerlingensets</i>	180	6,67%	1.500
<i>Schoolborden</i>	240	5,00%	1.500
<i>Garderobe</i>	240	5,00%	1.500
Onderwijskundige apparatuur en machines			
<i>Kopieerapparatuur</i>	60	20,00%	n.v.t.
<i>Audio/video installatie</i>	60	20,00%	1.500
<i>Beamer</i>	60	20,00%	1.500
<i>Projectiemiddelen</i>	60	20,00%	1.500
ICT			
<i>Servers</i>	48	25,00%	1.500
<i>Netwerk</i>	120	10,00%	1.500
<i>Computers</i>	60	20,00%	1.500
<i>Laptops</i>	36	33,33%	1.500
<i>Printers</i>	48	25,00%	1.500
<i>Telefooncentrale</i>	120	10,00%	1.500
Leermiddelen			
<i>Methodes</i>	72	16,67%	n.v.t.
<i>Spel- en sportmateriaal</i>	72	16,67%	n.v.t.

Gebouwen

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

Terreinen

Terreinen worden opgenomen indien sprake is van economisch eigendom. Hiervan is sprake in het geval van eigen investeringen of van doordecentralisatie van de huisvesting. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Financiële vaste activa

Effecten

Effecten worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden de onder financiële vaste activa opgenomen effecten welke geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille en welke niet tot einde looptijd worden aangehouden, gewaardeerd tegen reële waarde.

Waardevermeerderingen van deze effecten worden rechtstreeks verwerkt in de herwaarderingsreserve. Op het moment dat de desbetreffende effecten niet langer in de balans worden verwerkt, wordt de cumulatieve waardevermeerdering in het eigen vermogen verwerkt in de staat van baten en lasten.

Indien van een individueel effect de reële waarde onder de (geamortiseerde) kostprijs komt, wordt de

waardevermindering verwerkt ten laste van de staat van baten en lasten. Voor rentedragende financiële activa vindt verwerking van de rentebaten plaats tegen de effectieve-rentemethode.

Effecten die onderdeel zijn van de handelsportefeuille worden gewaardeerd tegen reële waarde. Waardeveranderingen worden rechtstreeks in de staat van baten en lasten verwerkt.

Gekochte, rentedragende effecten die tot het einde van de looptijd worden aangehouden worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Transactiekosten die zijn toe te rekenen aan effecten die na eerste verwerking worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen via het eigen vermogen worden in de eerste waardering verwerkt. Bij verkoop van de effecten aan een derde of door opname in de effectieve rente (in geval van een rentedragend actief) worden de transactiekosten in de staat van baten en lasten verwerkt.

Overige vorderingen

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten leningen en obligaties die tot het einde van de looptijd zullen worden aangehouden. Deze vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden deze leningen en obligaties gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Transactiekosten worden verwerkt in de eerste waardering. Bijzondere waardeverminderingen worden in mindering gebracht op de geamortiseerde kostprijs en direct verantwoord in de staat van baten en lasten.

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten waarborgsommen en worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden deze waarborgsommen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Omdat de goederen waarvoor borg is betaald eigendom zijn voor de duur van het gebruik wordt er geen voorziening getroffen voor oninbaarheid.

Vlottende activa

Vorderingen

Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Effecten

Voor de waarderings- en resultaatbepalingsgrondslagen van effecten, zie toelichting effecten financiële vaste activa. Effecten als onderdeel van de vlottende activa hebben een looptijd korter dan één jaar.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden met een looptijd korter dan 12 maanden. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting en zijn direct opeisbaar. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit een algemene reserve en bestemmingsreserve(s). Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen.

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht.

Omschrijving		EUR	
Nulmeting	Doel	dekking afschrijvingslasten materiele vaste activa	
	Beperkingen	door bestuur, alleen verwerking afschrijvingslasten uit nulmeting	
	Saldo	€	986
Algemene reserve privaat	Doel	dekking eventuele tekorten op het private deel van de exploitatie	
	Beperkingen	alleen verwerken resultaat bestuur	
	Saldo	€	261.426
NPO	Doel	dekking van de kosten conform regeling subsidie Nationaal Programma Onderwijs	
	Beperkingen	formele beperking, ontstaan bij de ontvangst van de subsidie Nationaal Programma Onderwijs	
	Saldo	€	134.957

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel.

Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Indien een voorziening gewaardeerd wordt tegen contante waarde wordt gerekend met een rekenrente.

Deze rekenrente wordt als volgt bepaald:

Rekenrente = Wettelijke rente (bron: DNB) +/- Inflatie (bron: CBS).

Bij een negatieve uitkomst van de rekenrente zal deze op nul worden gesteld.

Voor 2023 wordt er gerekend met een rekenrente van 2,80%.

De waarde voor de wettelijke rente vastgesteld is op 6,00%, en de uitgangswaarde voor de inflatie is -3,20%.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Voor de berekening van de contante waarde van de voorziening wordt gerekend met de rekenrente welke onder het kopje voorzieningen is benoemd. Daarnaast wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieke werknemers wordt gevormd door de verwachte salariskosten van langdurig zieke werknemers die waarschijnlijk niet meer zullen terugkeren in het arbeidsproces.

Voorziening groot onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt. Als de kosten uitgaan boven de boekwaarde van de voorziening, worden de (meer)kosten verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Kortlopende schulden

De overlopende passiva betreffen de vooruitontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde.

Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Dit is meestal de nominale waarde.

Grondslagen Staat van Baten en Lasten

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Het resultaat van de staat van baten en lasten wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de Stichting de condities voor ontvangst kan aantonen.

Subsidies m.b.t. investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

De Stichting heeft de toegezegd-pensioenregeling bij het bedrijfstakpensioenfonds in de jaarrekening verwerkt als verplichtingenbenadering.

Voor toegezegde-bijdrageregelingen betaalt de instelling op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen. Behalve de betaling van premies heeft de instelling geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregelingen.

De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

Pensioenregeling

Nederlandse pensioenregelingen:

De instelling heeft op de balans geen eigen pensioenvoorziening opgenomen.

De instelling is volgens de CAO aangesloten bij het ABP. De belangrijkste kenmerken van deze regelingen zijn:

- pensioengevende salarisgrondslag is middelloon
- er heeft in 2023 geen indexatie plaatsgevonden
- de dekkingsgraad van het ABP was per 31-12-2023: 110,50%
- overige kenmerken zijn te vinden op www.abp.nl

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen betaald door de instelling. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Waardeveranderingen financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde

Waardeveranderingen van de volgende financiële instrumenten worden rechtstreeks verwerkt in de staat van baten en lasten:

- Financiële activa en verplichtingen die onderdeel zijn van de handelsportefeuille;
- Afgeleide financiële instrumenten (derivaten) met een beursgenoteerde onderliggende waarde;
- Gekochte leningen, obligaties (tenzij aangehouden tot einde looptijd) en aangehouden eigen-vermogensinstrumenten die beursgenoteerd zijn.

Waardeverminderingen van financiële instrumenten die op reële waarde gewaardeerd zijn, worden verwerkt in de staat van baten en lasten. Voor gerealiseerde waardevermeerderingen van financiële instrumenten die op reële waarde worden gewaardeerd met verwerking van de waardevermeerderingen rechtstreeks in het eigen vermogen, dient het cumulatieve resultaat dat voorheen in het eigen vermogen was opgenomen, te worden verwerkt in de staat van baten en lasten op het moment dat de desbetreffende effecten niet langer in de balans worden verwerkt.

Grondslagen Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen.

Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

Operationele activiteiten

Onder de operationele activiteiten is het saldo van de baten en lasten opgenomen welke in het verslagjaar gerealiseerd zijn. Het saldo van de baten en lasten wordt gecorrigeerd met de lasten door afschrijvingen, dotatie en vrijval van voorzieningen. Het saldo van de baten en lasten wordt tevens gecorrigeerd met de fluctuatie van kortlopende vorderingen en schulden gedurende het verslagjaar. Ontvangsten en uitgaven uit rente gedurende het verslagjaar zijn ook opgenomen onder de operationele activiteiten.

Investeringsactiviteiten

Uitgaven en inkomsten welke voortvloeien uit het respectievelijk aankopen en verkopen van duurzame middelen.

Financieringsactiviteiten

Inkomsten en uitgaven welke voortvloeien uit het respectievelijk aangaan of aflossen van leningen.

Prijrisico

De instelling loopt risico's ten aanzien van de waardering van effecten, opgenomen onder financiële vaste activa en effecten, opgenomen onder vlottende activa. De instelling beheerst het marktrisico door onderscheid aan te brengen in de portefeuille, en limieten te stellen.

Rente- en kasstroomrisico

De Instelling loopt renterisico over de rentedragende vorderingen (met name onder financiële vaste activa, effecten en liquide middelen) en rentedragende langlopende en kortlopende schulden (waaronder schulden aan kredietinstellingen). Met betrekking tot vastrentende vorderingen en schulden loopt de instelling risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente.

Met betrekking tot de vorderingen worden geen financiële derivaten met betrekking tot afdekking van het renterisico gecontracteerd.

Voor vorderingen en schulden met variabele renteaftspraken loopt de instelling risico ten aanzien van toekomstige kasstromen.

Kredietrisico

De liquide middelen staan uit bij banken die minimaal voldoen aan het treasurybeleid.

De instelling heeft geen significante concentraties van kredietrisico. Verkoop vindt plaats aan afnemers die voldoen aan de kredietwaardigheidstoets van de instelling. Verkoop vindt plaats op basis van krediettermijnen tussen de 8 en 60 dagen. Voor grote leveringen kan een afwijkende krediettermijn van toepassing zijn. In dat geval worden aanvullende zekerheden gevraagd, waaronder garantiestellingen.

De instelling heeft vorderingen verstrekt aan participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen. Bij deze partijen is geen historie van wanbetaling bekend.

Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans

1 Activa

1.1 Vaste Activa

1.1.2 Materiële vaste activa

	1.1.2.1	1.1.2.2	1.1.2.3	1.1.2.4	1.1.2.5	
	Gebouwen	Terreinen	Inventaris en apparatuur	Overige materiële vaste activa	MVA i.u. en v.b. op MVA	Totaal materiële vaste activa
	€	€	€	€	€	€
Stand per 31 december 2022						
Verrijgings- of vervaardigingsprijs	465.036	39.578	1.734.943	826.343	456.922	3.522.822
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	264.781	8.237	1.420.056	756.691	-	2.449.765
Materiële vaste activa per 31 december 2022	200.255	31.341	314.887	69.652	456.922	1.073.057
Verloop gedurende 2023						
Investerings	476.857	-	249.133	23.356	-	749.346
Desinvesterings	-	-	-	-	456.922	456.922
Afschrijvingen	-41.118	-2.058	-83.219	-19.325	-	-145.720
Mutatie gedurende 2023	435.739	-2.058	165.914	4.031	456.922	1.060.548
Stand per 31 december 2023						
Verrijgings- of vervaardigingsprijs	941.894	39.578	1.859.313	610.735	-	3.451.520
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	305.900	10.295	1.378.512	537.052	-	2.231.759
Materiële vaste activa per 31 december 2023	635.994	29.283	480.801	73.683	-	1.219.761

Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans

1.1.3	Financiële vaste activa	Boek- waarde	Investerings	Des- investerings	Waarde- veranderingen	Resultaat	Boek- waarde
		01-01-2023	2023	2023	2023	2023	31-12-2023
		€	€	€	€	€	€
1.1.3.7	Effecten	50.417	-	50.417	-	-	-
1.1.3.8	Overige vorderingen	26.500	-11.550	-	-	-	14.950
	Totaal Financiële vaste activa	76.917	-11.550	50.417	-	-	14.950
1.2 Vlottende activa							
1.2.2	Vorderingen			31-12-2023		31-12-2022	
				€	€	€	€
1.2.2.2	OCW			40.269		77.742	
1.2.2.3	Gemeenten			231.519		344.823	
1.2.2.10	Overige vorderingen			74.530		30.889	
	<i>Subtotaal vorderingen</i>				346.318		453.454
1.2.2.12	Vooruitbetaalde kosten			66.014		12.972	
1.2.2.14	Te ontvangen interest			9.857		1.418	
1.2.2.15	Overige overlopende activa			5.387		2.865	
	<i>Subtotaal overlopende activa</i>				81.258		17.255
	Totaal Vorderingen				427.576		470.709
1.2.3	Kortlopende effecten			Boek- waarde	Investerings	Des- investerings	Boek- waarde
				01-01-2023	2023	2023	2023
				€	€	€	€
1.2.3.2	Obligaties			50.277	50.141	50.209	50.209
				50.277	50.141	50.209	50.209
1.2.4	Liquide middelen			31-12-2023		31-12-2022	
				€	€	€	€
1.2.4.1	Kasmiddelen			52		33	
1.2.4.2	Tegoeden op bankrekeningen			1.292.121		1.279.797	
	Totaal liquide middelen				1.292.173		1.279.830

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting en zijn direct opeisbaar.

Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans

2.1	Eigen vermogen	Stand per	Resultaat	Overige	Stand per	Stand per	Resultaat	Overige	Stand per
		01-01-2022	2022	mutaties	31-12-2022	01-01-2023	2023	mutaties	31-12-2023
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.1.1.1	Algemene reserve	1.490.506	-156.234	-	1.334.272	1.334.272	-392.810	-	941.462
2.1.1.2	Bestemmingsreserves (publiek)	82.785	50.103	-	132.888	132.888	3.055	-	135.943
2.1.1.3	Bestemmingsreserves (privaat)	250.257	6.556	-	256.813	256.813	4.613	-	261.426
Totaal eigen vermogen		1.823.548	-99.575	-	1.723.973	1.723.973	-385.142	-	1.338.831

De toelichting over de beperkte doelstellingen van de reserves zijn vermeld in de Grondslagen.

2.1.1.2	Bestemmingsreserves (publiek)	Stand per	Resultaat	Overige	Stand per	Stand per	Resultaat	Overige	Stand per
		01-01-2022	2022	mutaties	31-12-2022	01-01-2023	2023	mutaties	31-12-2023
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.1.1.2.4	NPO	79.994	51.345	-	131.339	131.339	3.618	-	134.957
2.1.1.2.10	Nulmeting	2.791	-1.242	-	1.549	1.549	-563	-	986
Totaal bestemmingsreserves (publiek)		82.785	50.103	-	132.888	132.888	3.055	-	135.943

2.1.1.3	Bestemmingsreserves (privaat)	Stand per	Resultaat	Overige	Stand per	Stand per	Resultaat	Overige	Stand per
		01-01-2022	2022	mutaties	31-12-2022	01-01-2023	2023	mutaties	31-12-2023
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.1.1.3.1	Algemene reserve privaot	250.257	6.556	-	256.813	256.813	4.613	-	261.426
Totaal bestemmingsreserves (privaot)		250.257	6.556	-	256.813	256.813	4.613	-	261.426

2.2	Voorzieningen	Stand per	Dotatie	Ont-	Vrijval	Stand per	Bedrag	Bedrag	Bedrag
		01-01-2023	2023	trekking	2023	31-12-2023	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1	Personele voorzieningen	58.462	148.492	-3.912	-51	202.991	113.041	78.065	11.883
2.2.3	Voorzieningen voor groot onderhoud	384.758	133.954	-42.961	-	475.751	475.751	-	-
Totaal voorzieningen		443.220	282.446	-46.873	-51	678.742	588.792	78.065	11.883

2.2.1	Personele voorzieningen	Stand per	Dotatie	Ont-	Vrijval	Stand per	Bedrag	Bedrag	Bedrag
		01-01-2023	2023	trekking	2023	31-12-2023	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1.4	Jubileumuitkeringen	58.462	-	-3.912	-51	54.499	9.318	33.296	11.883
2.2.1.6	Langdurig zieken	-	148.492	-	-	148.492	103.723	44.769	-
Totaal personele voorzieningen		58.462	148.492	-3.912	-51	202.991	113.041	78.065	11.883

2.4	Kortlopende schulden	31-12-2023		31-12-2022	
		€	€	€	€
2.4.8	Crediteuren		121.720		98.257
2.4.9	Belastingen en premies sociale verzekeringen		301.968		292.013
2.4.10	Schulden terzake van pensioenen		85.212		82.702
2.4.12	Kortlopende overige schulden		27.767		46.433
<i>Subtotaal schulden</i>				536.667	519.405
2.4.14	Vooruit ontvangen subsidies OCW		174.287		-
2.4.16	Vooruit ontvangen bedragen		7.803		-
2.4.17	Vakantiegeld en vakantiedagen		222.208		205.772
2.4.18	Te betalen interest		30		1.137
2.4.19	Overige overlopende passiva		46.101		57.283
<i>Subtotaal overlopende passiva</i>				450.429	264.192
Totaal Kortlopende schulden				987.096	783.597

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Rechten

De volgende niet in de balans opgenomen rechten worden hieronder toegelicht.

nr.	Omschrijving	Periode		Looptijd Mndn	Bedrag per maand €	< 1 jaar €	1 - 5 jaar €	> 5 jaar €	Totaal €
		van	t/m						
1	Stg. Kom Anne de Vries	01-11-22	01-11-25	36	356	4.270	3.558	-	7.828
2	Stg. Kom Mozaiek	12-10-22	31-12-23	14	503	-	-	-	-
3	Stg. Cultuurplein	15-08-18	31-12-23	64	501	-	-	-	-
2	Stg. Kom Violier	01-11-22	01-11-32	120	1.543	18.514	74.057	70.972	163.543
3	Stg. Kom gebouw Bartje	01-11-22	01-11-32	120	1.712	20.547	82.189	78.765	181.502

Verplichtingen

De volgende niet in de balans opgenomen verplichtingen worden hieronder toegelicht.

nr.	Omschrijving	Periode		Looptijd Mndn	Bedrag per maand €	< 1 jaar €	1 - 5 jaar €	> 5 jaar €	Totaal €
		van	t/m						
1	Stg. MFC Kleurrijk	01-09-15	n.v.t.	n.v.t.	5.583	66.999	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
2	Konika Minolta	01-05-23	01-04-25	23	418	5.016	1.254	-	6.270

4 Lasten

4.1	Personeelslasten	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
4.1.1	Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten						
4.1.1.1	Lonen en salarissen	5.206.380		5.899.945		4.598.587	
4.1.1.2	Sociale lasten	715.689		-		651.445	
4.1.1.3	Premies Participatiefonds	110.598		-		59.178	
4.1.1.4	Premies Vervangingsfonds	-		-		2.030	
4.1.1.5	Pensioenpremies	714.937		-		659.412	
	Totaal salarissen, sociale lasten en pensioenlasten		6.747.604		5.899.945		5.970.652
4.1.2	Overige personele lasten						
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	104.647		5.500		20.488	
4.1.2.3	Overige	312.090		273.625		321.931	
	Totaal overige personele lasten		416.737		279.125		342.419
4.1.3	Ontvangen uitkeringen personeel						
4.1.3.3	Overige uitkeringen personeel	-78.337		-		-32.903	
	Totaal ontvangen uitkeringen personeel	-78.337		-		-32.903	
	Totaal personeelslasten		7.086.004		6.179.070		6.280.168

Gemiddeld aantal werknemers

Het gemiddeld aantal werknemers bedraagt 82 in (2022: 73). Hieronder is de onderverdeling te vinden van het gemiddeld aantal werknemers.

	2023	2022
Bestuur / Management	6	6
Personeel primair proces	59	54
Ondersteunend personeel	17	13
Totaal gemiddeld aantal werknemers	82	73

Hiervan zijn er 0 werkzaam in het buitenland in 2023 (2022: 0).

4.2	Afschrijvingen	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
4.2.2	Afschrijvingen op materiële vaste activa	145.720		164.480		126.142	
	Totaal afschrijvingen		145.720		164.480		126.142

4.2.2	Afschrijvingen op materiële vaste activa	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
4.2.2.1	Gebouwen	41.118		50.267		27.710	
4.2.2.2	Terreinen	2.058		2.058		2.058	
4.2.2.3	Inventaris en apparatuur	83.219		87.703		72.720	
4.2.2.4	Overige materiële vaste activa	19.325		24.452		23.654	
	Totaal afschrijvingen		145.720		164.480		126.142

4.3	Huisvestingslasten	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
4.3.1	Huur	66.999		61.001		45.112	
4.3.3	Onderhoudslasten (klein onderhoud)	78.162		48.000		58.961	
4.3.4	Energie en water	108.273		105.925		81.950	
4.3.5	Schoonmaakkosten	127.492		121.000		122.114	
4.3.6	Belastingen en heffingen	14.917		9.200		9.644	
4.3.7	Dotatie onderhoudsvoorziening	133.954		101.954		101.954	
4.3.8	Overige	12.800		14.250		23.111	
	Totaal huisvestingslasten		542.597		461.330		442.846

4.4	Overige lasten	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1	Administratie en beheerlasten	242.124		155.325		181.488	
4.4.2	Inventaris en apparatuur	16.795		13.000		9.947	
4.4.3	Leer- en hulpmiddelen	285.056		301.500		326.087	
4.4.5	Overige	224.014		171.650		177.355	
	Totaal overige lasten		767.989		641.475		694.877

4.4.1	Administratie en beheerlasten	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1.1	Administratie en beheerslasten	168.619		109.500		115.055	
4.4.1.3	Telefoon- en portokosten	8.448		7.400		9.884	
4.4.1.4	Kantoorartikelen	28		200		266	
4.4.1.5	Overige administratie- en beheerslasten	65.029		38.225		56.283	
	Totaal administratie en beheerlasten		242.124		155.325		181.488

Separate specificatie kosten instellingsaccountant

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountantsshonoraria (reeds onderdeel van 4.4.1) ten laste van het resultaat gebracht:

4.4.1.1	Kosten instellingsaccountant	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1.1.1	Controle van de jaarrekening	13.609		10.000		9.659	
	Totaal kosten instellingsaccountant		13.609		10.000		9.659

Uitsplitsing honoraria naar accountantskantoor

Alle hierboven opgesomde werkzaamheden zijn verricht door hetzelfde accountantskantoor.

Honoraria met betrekking tot de werkzaamheden

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de Stichting zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties). De kosten voor de controle zijn inclusief bekostiging en omzetbelasting.

Bovenstaande accountantsshonoraria zijn verwerkt op basis van het facturenstelsel.

4.4.5	Overige lasten	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
4.4.5.1	Wervingskosten	1.764		3.900		2.934	
4.4.5.4	Buitenschoolse cq bijzondere activiteiten	38.162		44.400		31.192	
4.4.5.6	Contributies	13.060		12.250		8.070	
4.4.5.7	Abonnementen	3.096		3.350		2.809	
4.4.5.8	Medezeggenschapsraad	8.249		6.900		5.879	
4.4.5.9	Verzekeringen	6.192		3.900		8.192	
4.4.5.10	Reproductiekosten, drukwerk, schoolgids	42.910		33.950		40.307	
4.4.5.12	Culturele vorming	14.507		15.500		5.225	
4.4.5.13	Overige overige lasten	96.074		47.500		72.747	
	Totaal overige lasten		224.014		171.650		177.355

6 Financiële baten en lasten

6.1	Financiële baten	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
6.1.1	Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	9.101		-		664	
6.1.2	Ontvangen dividenden	1.057		-		-	
6.1.4	Overige opbrengsten financiële vaste activa en	-		-		2.983	
	Totaal financiële baten		10.158		-		3.647

6.2	Financiële lasten	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
6.2.1	Rentelasten en soortgelijke lasten	1.389		400		4.972	
6.2.2	Waardeverminderingen FVA en effecten	69		-		-	
	Totaal financiële lasten		1.458		400		4.972

Bestemming van het resultaat

	2023	
	€	€
2.1.1.1 <u>Algemene reserve (publiek)</u>		-392.810
2.1.1.2 <u>Bestemmingsreserves (publiek)</u>		
2.1.1.2.4 Reserve personeels- en arbeidsmarktbeleid	3.618	
2.1.1.2.10 Reserve nulmeting	-563	
Totaal bestemmingsreserves publiek		<u>3.055</u>
2.1.1.3 <u>Bestemmingsreserves (privaat)</u>		
2.1.1.3.1 Algemene reserve privaat	4.613	
Totaal bestemmingsreserves privaat		<u>4.613</u>
Totaal resultaat		<u><u>-385.142</u></u>

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die hier dienen te worden toegelicht.

Verbonden partijen

De verbonden partijen die toegelicht dienen te worden, zijn hieronder opgenomen.

Verbonden partijen

Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code	Deelname percentage
Stg. Kleurrijk	Stichting	Epe	1,3	0%
SWV 25-09 PO te Harderwijk	Stichting	Harderwijk	4	0%

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

Verantwoording subsidies

De subsidies die toegelicht dienen te worden, zijn hieronder opgenomen.

G1. Subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Kenmerk	Toewijzing Datum	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar con afgerond
Beweegimpuls	IIB210343	13-12-2021	Onderhanden
Basisvaardigheden	VBV23-PO-0872	31-05-2023	Onderhanden
Basisvaardigheden	VBV23-PO-0873	31-05-2023	Onderhanden
Zij-instroom	1322182-1	21-03-2023	Onderhanden
Zij-instroom	1348037	20-07-2023	Onderhanden
Zij-instroom	1027245	19-12-2019	Ja
SOOL	SOOL210136	28-08-2023	Ja

G2A. Subsidies met verekeningsclausule, aflopend

Niet van toepassing

G2B. Subsidies met verrekeningsclausule, doorlopend

Niet van toepassing

WNT verantwoording 2023

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) in werking getreden. De WNT schrijft voor dat de beloning van topfunctionarissen verantwoord dient te worden in de jaarrekening, ook als de beloning beneden de norm blijft. Voor overige functionarissen geldt publicatieplicht alleen als de norm overschreden wordt.

Op de Stichting is het bezoldigingsmaximum voor het onderwijs van toepassing.

Indeling en bezoldigingsklasse

De indeling van de rechtspersonen of instellingen over de bezoldigingsklassen gebeurt op basis van drie generieke instellingscriteria, te weten:

- a) de gemiddelde totale baten per kalenderjaar
- b) het gemiddelde aantal leerlingen, deelnemers of studenten
- c) het gewogen aantal onderwijssoorten of -sectoren

Deze instellingscriteria bieden een weergave van de zwaarte van de functie van de topfunctionaris gebaseerd op functiewaarderingsverhoudingen. Gezamenlijk geven de criteria een indicatie van de complexiteit van de betreffende bestuursfunctie.

Voor ieder criterium wordt een schaal gehanteerd. Uit de score op die schaal volgt een aantal

Complexiteitspunten

Aantal complexiteitspunten per instellingscriteria:	2023
Gemiddelde totale baten	4
Gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten	1
Gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	1
Totaal aantal complexiteitspunten	6
Bezoldigingsklasse	B
Bezoldigingsmaximum	€ 148.000

WNT verantwoording 2023

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2023

Naam	M.A. Diepeveen
Functiegegevens	bestuurder
Aanvang functievervulling in 2023	01-01
Einde functievervulling in 2023	31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,875
Dienstbetrekking	Ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	98.836
Beloningen betaalbaar op termijn	€	16.299
<i>Subtotaal</i>	€	<u>115.135</u>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	129.500
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€	-

Bezoldiging

€ 115.135

Het bedrag van de overschrijding	€	-
de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		n.v.t.

Gegevens 2022

Functiegegevens	bestuurder
Aanvang functievervulling in 2022	01-01
Einde functievervulling in 2022	31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,58
Dienstbetrekking	Ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	63.119
Beloningen betaalbaar op termijn	€	10.957
<i>Subtotaal</i>	€	<u>74.076</u>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	83.369

Bezoldiging

€ 74.076

WNT verantwoording 2023

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Niet van toepassing, er zijn geen leidinggevend topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12 onderstaande tabel opgenomen.

WNT verantwoording 2023

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Toezichthoudende topfunctionarissen zijn in onderstaande tabel opgenomen

Gegevens 2023

Naam	de heer W. Bouwstra	de heer C.H. van Buuren	mevrouw D.M. van de Ven-Scholten	de heer M. van Straten
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid
Aanvang functievervulling in 2023	01-01	01-01	01-01	01-01
Einde functievervulling in 2023	31-12	31-12	31-12	31-12
Bezoldiging				
Bezoldiging	€ 4.500	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 22.200	€ 14.800	€ 14.800	€ 14.800
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ -	€ -	€ -	€ -
Bezoldiging	€ 4.500	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000
Het bedrag van de overschrijding	€ -	€ -	€ -	€ -
Gegevens 2022				
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid
Aanvang functievervulling in 2022	01-01	01-01	01-01	01-01
Einde functievervulling in 2022	31-12	31-12	31-12	31-12
Bezoldiging				
Bezoldiging	€ 5.912	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.112
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 21.450	€ 14.300	€ 14.300	€ 14.300

WNT verantwoording 2023

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

Naam	Functie
de heer A.R.M. Endendijk	lid RvT

1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900

Niet van toepassing, er zijn geen topfunctionarissen inclusief degene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt, voor al zijn/haar functies bij het bevoegd gezag en eventuele aan deze WNT-instelling gelieerde rechtspersonen.

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is.

Niet van toepassing, er zijn geen (voormalige) (aangemerkte) leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking bij een of meer andere WNT-instellingen.

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder waarop de anticumulatie van toepassing is.

Niet van toepassing, er zijn geen (voormalige) (aangemerkte) leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking bij een of meer andere WNT-instellingen.

WNT verantwoording 2023

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Niet van toepassing, er zijn geen (aangemerkte) topfunctionarissen, met of zonder dienstbetrekking, waaraan een uitkering is verstrekt.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

Vaassen, d.d.

de heer M. van Straten
Voorzitter Raad van Toezicht

de heer C.H. van Buuren
Lid Raad van Toezicht

mevrouw D.M. van de Ven-Scholten
Lid Raad van Toezicht

Overige gegevens

Statutaire bepaling van het resultaat

Er is statutair niets geregeld inzake de bepaling van het resultaat

D6 STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2023 PER KOSTENPLAATS**Kpl NT2/25**

	2023		2022	
	€	€	€	€
3 Baten				
3.1 Rijksbijdragen OCW		564.592		387.419
3.2 Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden		302.546		161.194
3.5 Overige baten		2.075		2.075
		<u>2.075</u>		<u>2.075</u>
<i>Totaal baten</i>		869.213		550.688
4 Lasten				
4.1 Personeelslasten		786.663		481.396
4.2 Afschrijvingen		8.740		2.778
4.3 Huisvestingslasten		15.602		14.519
4.4 Overige lasten		58.207		51.995
		<u>58.207</u>		<u>51.995</u>
<i>Totaal lasten</i>		869.213		550.688
Totaal resultaat		<u>0</u>		<u>0</u>

*(- is negatief)

(Voorstel) bestemming van het resultaat

Een (voorstel) bestemming van het resultaat is opgenomen na de toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten.

Het te vorderen bedrag op de gemeente is eind 2023 € 160.228.

Oekraiense leerlingen Heerde € 139.518

Oekraiense leerlingen Epe - € 22.743 (nog te besteden)

NT2 € 43.453